

2018. december

due tallózó

válogatás a legjobb diáklapokból

 a facebookon is!

FIATALOK,
DE MÁR
ROBOTOKAT
PROGRAMOZNAK

ÚJRA-
HASZNOSÍTÁS
ELBORÍT,
A SZEMÉT

HUNGARIKUMOK
A-TÓL
Z-IG

MIRE FIGYELSZ,
HA A NETEN
VÁSÁROLSZ?

CYBERBULLYING
NEKED HOGY ESNE?

KÉSELY AJNA

Rekordot rekordra halmoz a 17 éves úszó

NETBIZTOS PÁLYÁZAT DIÁKOKNAK

A pályázatra két témában várunk maximum 3 perces kisfilmeket, videókat. **Az egyik a biztonságos internethasználat, a másik az internet kreatív használata a tanulásban.** A pályaművek legyenek figyelemfelkeltők, ötletesek, kreatívak, amilyet Te is szívesen megnéznél! A témán belül nincs megkötés, kiragadhatod bármely apró elemét, vagy nagyobb részét is feldolgozhatod.

A pályázaton 12 és 22 év közötti fiatalok vehetnek részt.

Egy pályázó több videót is beküldhet mindkét témában.

Az elkészített videókat a YouTube-ra kell feltölteni, a linket, illetve a bemutatkozást pedig a DUE pályázati felületén beküldeni.

A pályaműveket szakmai zsűri értékeli. A három legjobbnak ítélt videó készítőjét díjazzuk.

Biztonságban vagy az interneten?

Tudod, mire figyelj szörfölés, csetelés,

keresgélés, zenehallgatás, videónézés

és blogolás közben? Készíts róla videót,

hogy segíts a többieknek is

okosan használni a netet!

A díjazottak kedvezményes részvételi lehetőséget nyernek a **DUE 2019 évi nyári médiatáborába**, ahol megismerhetik a szakma mestertitkait.

A legjobb alkotások közönségbemutatója, valamint az ünnepélyes eredményhirdetés díjátadás a **26. Országos Ifjúsági Sajtófesztiválon** lesz 2019 májusában.

BEADÁSI HATÁRIDŐ:
2019. március 15.

A pályázatokat kizárólag elektronikusan lehet beadni a **www.due.hu/palyazat** weboldalon keresztül.

RÉSZLETEK: **www.due.hu**

DÍJAK

1. helyezett:

1 tablet + Hipernet mobil-internet-szolgáltatás 1 évre

2. helyezett:

1 okostelefon + Telenor számlás előfizetés 3 hónapra

3. helyezett:

1 okostelefon + feltöltő kártya

TEHETSÉGGUTATÓ DIÁKMÉDIA PÁLYÁZAT 2019-BEN IS!

DUE Médiahálózat **29. alkalommal** kiírt **Tehetségkutató Diákmédia Pályázatán** bármelyik iskolatípus tanulói, szerkesztőségei indulhatnak. A pályázaton kizárólag **saját munkákat** fogadunk el, a részvétel **felső korhatára pedig 25 év.**

A versenyre **több kategóriában** is lehet nevezni, többek közt az **ország legjobb diáklapjai, rádiói** indulhatnak, egyéniben készülhetsz **cikkkel, fotóval, videóval.**

Idén két új kategóriával bővítjük a kínálatot: **vloggerek és bloggerek** jelentkezését is várjuk. A versenyen **értékes nyeremények** várnak, többek közt kedvezményesen juthatsz el a **39. DUE Médiatáborba.** **Részletek: www.due.hu**

TÖBB, MINT ALÁÍRÁS

MIÓTA VAGY DUE-TAG?

2017 tavasza óta, akkor voltam az első Sajtófesztiválon, és első látásra beleszerettem ebbe a „kis” közösségbe.

MIKOR VOLT AZ ELSŐ TÁBOROD?

2017-ben, Balatonszárszón voltam először táborban, ahol az újságíró csoportba kerültem, és a 10 nap alatt végig azzal foglalkozhattam, ami már régóta érdekelt.

MIÓTA ÍRSZ A DUE TALLÓZÓBA?

Az első táborom után került be az egyik írásom az újságba, azóta a csapat tagja vagyok.

MILYEN ROVATOKBA ÍRSZ/ÍRTÁL?

A PONT TE és a Merre tovább? rovatokba írtam eddig.

MIT TANULSZ?

Végzős gimnazista vagyok, aki próbálja jól megalapozni a jövőjét.

MIVEL FOGLALKOZOL A DUE TALLÓZÓ MELLETT?

Színjátszókkörre és énekkarra járok az iskolámban, részben én felelek a suliujságért, és ettől az évtől kezdve már nem csak a gimim, hanem a Hatvani Tankerületi Tanács diákelnöke is vagyok.

EGY INSTANT TRÜKK, AMIVEL BOLDOGGA LEHET TENNI:

Tejszínhabos karamellás jegeskávé télen-nyáron.

MIT CSINÁLTÁL MOSTANÁBAN?

Emelt angolból érettségiztem, és elkezdtem készülni a színművészeti felvételire.

HOGY KÉPZELED EL MAGAD 5 ÉV MŰLVA?

Boldogan. Elég bizonytalan a jövőm, nem tudom végül hova vesznek fel, mit fogok tanulni és dolgozni, de ahogy ismerem magam, bármiből kihozom a legjobbat.

BOGDÁN NOÉMI

MIT SZERETNÉL MÉG MINDENKÉPPEN KIPRÓBÁLNI?

Egy hosszabb hajóutazást, amivel eljutok Ausztráliába, és a karomba vehetek egy bébikengurut (*ha elbírom*).

MOLNÁR BLANKA

MIÓTA VAGY DUE-TAG?

2016-ban lettem DUE tag, és ugyanebben az évben vettem részt az első táboromon is, Egerben.

MIÓTA ÍRSZ A DUE TALLÓZÓBA?

2 éve vagyok tagja a szerkesztőségnek, többek között írtam már a Pont Te és Kultúrharc rovatokba is.

MIT TANULSZ?

A Képző- és Iparművészeti szakgimnázium végzős diákja vagyok, grafika szakon.

MIVEL FOGLALKOZOL A DUE TALLÓZÓ MELLETT?

Novellákat írok, rajzolok, illetve kézzel írott formában

levelezek a barátaimmal a világ minden tájáról.

EGY INSTANT TRÜKK, AMIVEL BOLDOGGA LEHET TENNI:

Kaja, kutyák és bossa nova!

MIT CSINÁLTÁL MOSTANÁBAN?

Jelenleg tételeket írok, tanulok, és emellett a költözést intézzük a családdal.

HOGY KÉPZELED EL MAGAD 5 ÉV MŰLVA?

Öt év múlva remélhetőleg frissen végzett media designerként dolgozok egy marketingcégnél, és szerény, de nyugodt életet élek sok-sok örökbefogadott kutyussal.

MIT SZERETNÉL MÉG MINDENKÉPPEN KIPRÓBÁLNI?

Szeretnék egyszer írni egy könyvet, és megtudni milyen érzés dedikálni.

IMPRESSZUM • DUE Tallózó – Válogatás az ország diáklapjaiból

A DUE Médiahálózat és a DUE Médiaügynökség havilapja • 2018. december, XX. évfolyam 10. szám • Lapmenedzser: Zala Orsolya • Főszerkesztő: Berei Dániel • Rovatszerkesztők: Fartek Patrícia (Press of), Hanis Patrícia (Kultúrharc), Kovács Bernadett (Más.világ), Kobl Adrienn (Pont te, Tudós csajok) • Decembéri szerzőink: Bezzeg Hanna, Bogdán Noémi, Lami Krisztofer, Molnár Blanka, Novák Henrietta, Panulin Boglárka, Pap Rebeka, Payer Réka, Springer Barnabás, Szalai Boglárka, Tökés Bernadett, Vadász Viola • Kiadja a DUE Produceri Iroda Kft. és a Diák- és Ifjúsági Újságírók Országos Egyesülete • Levelezési cím: 1583 Budapest, Pf. 14. • Telefon/fax: +36 1 222 8213 • Hirdetésfelvétel: DUE Médiaügynökség, 1148 Budapest, Őrs vezér tere 11. • Tel.: +36 1 220 5844 • E-mail: tallozo@due.hu • Honlap: www.due.hu • A DUE Tallózó olvasható az interneten is: www.duetallozo.hu • A DUE Tallózó felelős és fenntartható erőgazdálkodásból származó FSC papírból készül.

Nyomdai előkészítés: ArtCentrum • Nyomda: Pauer Nyomda • Nyilvántartási szám: 3.4.1/891/1999 • ISSN 1585-5201 • Megjelenik évente nyolcszor. • A lapot a DUE Médiaügynökség terjeszti ingyenesen a DUE Rádió Országos Iskolarádió Hálózatának 350 iskolájában, és további 500 oktatási intézményben. • A DUE Médiahálózatban a diáklapot beiktató szerkesztőségek automatikusan hozzájárulnak az utánköléshez, a cikkek rövidítéséhez, stílizálásához. • Az iskolaujságokból átvett publikációk tartalmáért a DUE Tallózó nem vállal felelősséget.

A tehetséges diákújságírókat és a DUE Tallózót a Nemzeti Tehetség Program, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő támogatja.

MATESZ
print-audit
Kiadványunk példányszámát a Matesz hitelesíti
auditált adatok, hiteles média
<http://www.matesz.hu>

Karácsonyi szokások Európában

NEM MINDENHOL UGYANÚGY TELNEK AZ ÉV VÉGI ÜNNEPEK. A KÜLÖNBŐZŐ SZOKÁSOKBÓL SZEMEZGETTÜNK.

Gaál Dorottya, Gáborélet, a Kispesti Gábor Áron Általános Iskola diáklapja, Budapest

Olaszországban a karácsonyfát már december 8-tól kezdve díszítik. Ezért nemigen használatos az adventi koszorú. Nagyon népszerű viszont a betlehemi jászol készítése, nemcsak a templomokban, de az otthonokban is. Az ajándékokat vidékenként eltérően Szent Lúcia (S. Lucia), a Téalapó (Babbo Natale), illetve a Befana hozza. Korábban vidéken használatos volt a mi betlehemezésünkhöz hasonló népszokás. Olaszországban a gyermekeket kétszer ajándékozzák meg. Szentestén csupán apróságokat kapnak, a nagy ajándék Háromkirályok napján érkezik. Ezen a napon – már csak a nagyon hagyományhű családoknál - a „strega befana”, egy kis boszorkány jön el a kéményen át, és az angol Mikuláshoz hasonlóan juttatja el ajándékait.

Svédországban és Dániában Tomtétól illetve Nissentől félnek az emberek. Ezek a kis koboldok a házban élnek, és meghatározzák az emberek sorsát. Karácsonykor azonban előjönnek rejtekükből, hogy bosszantsák a lakókat. Lecsillapításukra a családok egy tál rizkását helyeznek a padlásra, hogy a koboldok ezzel olthassák éhüket. A smörgösbord, a pazar karácsony esti vacsora előtt szaunába mennek a skandinávok. Az egész északi térségben általános szokás a karácsonyfa körüljárása, csak ezután osztják szét az ajándékokat.

Nagy-Britanniában a farsanghoz hasonló papírdíszítéssel ékesítik fel a házat. Szenteste a gyerekek zokni alakú zsákcocskát

függesztenek az ágyra vagy a kandallóra, abban a reményben, hogy a kéményen keresztül eljön hozzájuk a Mikulás (Santa Claus), és ajándékkal tölti meg azokat. A karácsonyi események középpontjában december 25-e áll, amikor a széles családi kör közösen fogyasztja el az ünnepi ételt. Pulykakakas, puding és végezetül durranó cukorka kerül az asztalra, a fejükön papírkalapkát viselő résztvevők elé.

Írországban szokás karácsony éjszakáján piros gyertyát, egy darabka karácsonyi süteményt és egy pohár whiskyt az ablakba tenni a szent család számára, ha arra járna.

Finom karácsonyi italok

KARÁCSONY KÖZELEDTÉVEL ÚJRA ELKEZDJÜK NÉZEGETNI AZ ÜNNEPI RECEPTJEINKET. A RECEPTEK KIVÁLASZTÁSA KÖZBEN NEM HAGYHATÓ EL AZ SEM, HOGY KARÁCSONYKOR MILYEN ITAL KERÜLJÖN AZ ASZTALRA, HISZEN ENNEK AZ IDŐSZAKNAK IS MEGVANNAK A MAGA JELLEGZETES ÜDÍTŐI.

Orlay-ablak, A Kereskedelmi és Vendéglátói Szakképző Iskola és Kollégium diáklapja, Szombathely

KARÁCSONYI FŰSZERES RÉGI ITÓKA:

Hozzávalók:

- 2 dl ananász juice
- 2 dl narancs juice
- 4 evőkanál fekete tea
- 1 csipet szerecsendió-reszelék
- 4 szem szegfűszeg
- 1 rúd fahéj
- Méz

Elkészítés:

Felforraljuk a narancslevet a szegfűszeggel és a fahéjjal, ezután hagyjuk állni fél órát. Közben főzünk erős fekete teát, majd ha kihült, mézzel ízesítjük. A fűszeres narancsléhez hozzákeverjük a teát, az ananászlevet és a szerecsendiót, és mielőtt hóáll poharakba töltenénk.

GROG:

Hozzávalók:

- 6 cl rum
- 1 cl citromlé
- 1 kockacukor
- 1 szelet citrom
- Szegfűszeg
- Fahéj
- Citromhéj

Elkészítés:

A rumot, citromlét és a cukrot elkeverjük egy füles pohárban, hozzáadunk néhány szem szegfűszeget és a fahéjdarabkát, majd az egészet felöntjük forró vízzel. A tetejét megszórjuk citromhéjjal, és végül hanyagul ejtünk pohárba egy citromszeletet.

EREDETI PUNCS:

Hozzávalók:

- 2,5 dl édes vörösbőr
- 2,5 dl édes fehérbőr
- 1,5 dl rum
- 50 dkg cukor
- 2 db citrom
- 2 db narancs

Elkészítés:

A gyümölcsöket megmossuk, letörölgetjük, majd mindkettőnek hajszálvékonyra hámozzuk a sárga héját. 5 dl vizet a héjakkal felforralunk, ezután hozzáöntjük az összes többi alkoholt. Beleszórjuk a cukrot, és éppen csak forráspontig melegítjük, amikor belecsavarjuk a citrom és a narancs levét is. Jól összekeverjük, azonnal tálaljuk.

„MIT VEGYEK FEL A KARÁCSONYI VACSORÁRA, VAGY A SZILVESZTERI BULIRA?”

AZ ÜNNEPEK KÖZELEDTÉVEL FELMERÜLHET A KÉRDÉS, HOGY MÉGIS HOGYAN ÉS MIT VISELJÜNK. TELJESEN ELFOGADOTT, HOGY A LEGTÖBBEN A JELES NAPOK ALKALMÁVAL KIÖLTÖZNEK ÉS CSINOSAN JELENNEK MEG A KÜLÖNBÖZŐ LÁTOGATÁSOK, VAGY ÉPPEN BULIK ALKALMÁVAL. NYUGODTAN KÖVETHETJÜK PÉLDÁJUKAT, ÉS NEM CSAK HANGULATUNKKAL DE KINÉZETÜNKKEL IS KÜLÖNLEGESSÉ TEHETJÜK AZ ÉVNEK EZT A PÁR NAPJÁT.

Havasí Dóra, Sulisok(k), a Bórdy Imre Gimnázium iskolaújságja, Ajka

KARÁCSONY

A béke és a szeretet ünnepén főleg családi körben mutatkozunk, így érdemes ehhez igazodnunk külsőleg. Nem követ el bűnt az, aki lazábbra veszi stílusát, de az elegancia mindenképpen pluszpont, és néha kifejezetten illő dolog is – természetesen párosulhat (és lehetőleg párosuljon) kényelemmel. Így lehet kísérletezni egybe ruhákkal, szoknyákkal, emellett még nyerő lehet az is, ha valami szép alsót párosítunk érdekesebb felsővel – mind blúzokban, mind koktéluhákban keressétek a „peplumos” és/vagy különleges kivágásokkal rendelkező darabokat, igazán izgalmasak és sikkesek. Megengedett a csillogás (jelszó: ragyogjuk be az estét!), főleg aranyban és ezüstben (ezek egyébként is örök trendek), színek terén pedig a legjobbak a pasztellos és barnás, vagy fekete és fehér árnyalatok, melyekkel lehetetlen mellélőni – a neon riktását viszont jobb hanyagolni. Különlegessé teheted mindezt elegáns magas sarkú cipővel, balerinával, mutatós ékszerekkel (kövek, gyöngyök), és persze igényes sminkkel – elő a tussal vagy a rúzsokkal, de lehetőleg maradjunk visszafogottabbak ilyen téren is.

SZILVESZTER

Sokban egyezik a karácsonnyal, bármit bevethetünk, amit ott, de itt az elegáns kivül a vagány és kifejezetten nőies darabok is helyet kapnak – a visszafogottság nem feltétel.

Keressünk minél érdekesebb megoldásokat, amikben természetesen jól is érezzük magunkat: koktéluháktól kezdve a farmer és póló szetten át. Csillogást minden mennyiségben felhasználhatunk, a színek tárháza pedig végtelen lehetőséget ad. Ha igazán trendi akarsz lenni, válassz metálfényű vagy hologramos textúrákat, garantált vele a sikered. Vadássz a különleges szabásokra, csipkebetétekre és szegecsekre. Ne ijedj meg a szoknyáktól! Izgalmas harisnyákkal tudod őket télen is hordhatóvá tenni – viszont ebben az esetben cipőd orra semmiképp se legyen nyitott.

A női szekrény alapdarabja a „kis fekete” (valamilyen sötét ruha, amit bármilyen alkalomkor bevethetsz – egyfajta ruházati aduász) ide is tökéletes választásnak bizonyulhat, csak dobd fel extra kiegészítőkkal.

Nagyon figyelj viszont az izlésségre! Ne feledd az örök szabályt: vagy a lábaid vagy a dekoltázsod hangsúlyozd, a kettő együtt már túl sok.

A szezon legizgalmasabb részei pedig egyértelműen a hátnál dekoltált ruhaköltemények, érdemes beszerezned hasonlót, mivel így izlésezen mutathatsz meg többet magadból. Sminkben is merészebb lehetsz, party műszempillákból a vörös rúzsot át mindent kipróbálhatsz – fontos azonban, hogy vagy a szemed, vagy a szád emeld ki.

SZILVESZTERI BABONÁK, HIEDELMEK, SZOKÁSOK

A SZILVESZTER AZ ÉV EGYIK LEGNAGYOBB BULIJA. SOKAN MÁR OKTÓBER, NOVEMBER FOLYAMÁN ELKEZDIK SZERVEZNI HOGY HOL, KIVEL ÉS HOGYAN TÖLTIK AZ ÉV UTOLSÓ NAPJÁT, HISZEN EGY ÉV LEZÁRÁSÁT ÉS EGY ÚJ ÉV KEZDETÉT JELENTI, ÉS NEM MINDEGY HOGYAN BÚCSÚZTATJUK AZ ELTELT ÉVET, HOGYAN KÖSZÖNTJÜK AZ ÚJAT. KÉPLETESEN UGYAN, DE LEZÁRHATJUK A MÚLTAT MINDEN GONDJÁVAL, PROBLÉMÁJÁVAL EGYÜTT ÉS REMÉNYTELIEN VÁRHAJUK, MIT HOZ A JÖVŐ.

Lázár Ágnes, Perspektíva, a Kolozsvári Magyar Diákszövetség - KMSZ lapja, Kolozsvár

JÓSLATOK:

Lányok, ha még keresitek a párotokat, azt a bizonyos nagy Ő-t, akkor érdemes néhány, elődeink által is használt fortélyt kipróbálni:

- **Gombócjósolás:** Kis papírdarabokra fiúneveket kell írni majd ezeket a cetliket gombócokba kell elrejtetni. Pontosan éjfélkor (egy perccel se hamarabb vagy később) a meggyűrt gombócokat lobogó vízbe kell dobni. Az első gombóc, amelyik feljön a felszínre, a leendő szerelmetek nevét rejt.
- **Rúgd a disznóolat:** Ha tudni szeretnéd, hogy az új évben férjhez mész-e, nem kell mást tenned, mint keresned kell egy disznóolat és ha megvan, rúgd meg az oldalát. Ha a disznók rőfögni kezdenek, akkor már nézheted is ki a menyasszonyi ruhádat, mert ez azt jelenti, hogy az új évben biztosan férjhez mész. Egy jó tanács: mielőtt megrúgnád a disznóól falát, győződj meg arról, hogy az ól nem üres.
- **Mézes csók:** Már megtaláltad az igazit és azt szeretnéd, hogy a kapcsolatotok hosszú és édes legyen? Akkor szilveszter napján feltétlenül legyen méz nálad. Éjfélkor kenjétek be az ajkatokat mézzel és úgy csókoljátok meg egymást, így a hosszú, szerelemmel teli kapcsolat biztosítva lesz.

TILTÓLISTÁS ÉTELEK, TEVÉKENYSÉGEK:

- Ne együnk újév napján baromfihúst, hiszen a tyúk, csirke, kacsza, pulyka hátrakaparja a „szerencsénket”.
- Ne legyünk telhetetlenek, ne együk ki a hűtőnköt, és akkor a következő évben nem fogunk semmiben sem hiányt szenvedni.
- A szilveszter és az újév napja szóljon a szórakozásról, kacagásról ezért kerüljük a vitákat, veszekedéseket. Ha nem így teszünk, akkor bizony hamar ráncossá válhat a homlokunk a sok veszekedéstől, ami végigkíséri az egész évünket.
- Csak óvatosan bulizzunk szilveszter éjjelén, vigyázva arra, hogy nehogymegsérüljünk, ugyanis orvoshoz menni, vagy orvost hívni ezen a napon tilos.
- Ha kimosnád az éjjel pezsgővel lelocsolt ruhádat, hagyd másnapra, mert ha újév napján mosol és teregetsz, az valaki halálát hozza.
- A piás üvegeket is csak január 2-án dobd ki, újév napján tilos a szemetet kidobni, mert azzal a szerencsénket is kidobjuk.
- Mielőtt kinyitnád az ajtót, feltétlenül nézz ki a kukucsuklón, hiszen az se mindegy, hogy kit engedünk be először a házukba. Ha lányt vagy asszonyt engedünk be, az szerencsétlenséget okoz, de ha férfi jön hozzánk elsőként látogatóba, az szerencsét jelent.

FELTÉTLENÜL TEDD MEG SZILVESZTER ÉJJEL ÉS ÚJÉV NAPJÁN:

- Ha szeretnéd, hogy következő évben melléd álljon a szerencse és az is jó lenne ha nem ürülne ki a pénztárcád, akkor feltétlenül fogyassz lencsefőzeléket.
- Nem szereted a lencsefőzeléket? Sebaj! Egyél malachúst, az is meghozza a szerencsét a következő esztendőre.
- Szeretsz sütni? Akkor ez a szilveszteri babona pont neked való! Süss szerencsepogácsát az év utolsó napján, az egyik pogácsába süss bele egy pénzérmét. A szerencsés, aki megtalálja az érmét, nemcsak gazdagabb lesz egy pénzérmével, hanem egész évben pénzben fog járni bokáig.
- Ha sokat költöttél gyógyszerre az elmúlt évben, akkor újév reggelén mosakodj meg friss vízben. Nemcsak a szilveszteri sminkedet mossa le, hanem egészséges is leszel.

Végezetül: azt tartják, hogy amilyen az újév első napja, olyan lesz annak minden napja. Úgyhogy csak mértékkel igyunk alkoholt szilveszter éjjelén, ha nem akarjuk a következő 365 napunkat másnaposan tölteni.

Mi az a testképzavar?

AZ ÚGYNEVEZETT TESTKÉPZAVARNAK PONTOS MEGHATÁROZÁSA UGYAN NINCSEN, DE HA MÉGIS MONDATBA SZERETNÉNK FOGLALNI, AKKOR AZT MONDHATJUK, HOGY A TESTKÉPZAVAR MAGÁBAN FOGLAL MINDEN OLYAN VISELKEDÉSZAVART, AMELYEKET ANNAK ÉRDEKÉBEN KÖVETÜNK EL, HOGY VALAMILYEN TERMÉSZETELLENES IDEÁLHOZ HASONLÍTSUNK, MINDEKÖZBEN PEDIG SAJÁT EGÉSZSÉGÜNKET VESZÉLYEZTETJÜK.

Iflinger Zsolt, Forum Publicum, a Nemzeti Közszerológálati Egyetem hallgatói magazinja, Budapest

Mivel az anorexia és a bulímia már-már a téma „lerágott csontjának” számát, ejtsünk most szót a testképzavarok legújabb „vállfajáról”, amelynek még pontos megnevezése sincs, ennek ellenére 21. századi problémaként van jelen.

A testképzavar ezen formája a „Z” generáció fiataljainak egy bizonyos csoportjára jellemző, mégpedig azokra, akik rendszeresen végeznek valamilyen mozgásformát, konkrétan súlyzós edzést. Általában a fiúkra vagy férfiakra vonatkozóan beszélhetünk erről a „betegségről”. Hasonlíthatjuk az anorexiához, ahol az ebben szenvedő sosem látja magát elég vékonyknak, így drasztikus lépésekre szánja el magát.

A fiatal „kondis srácok” esetében ez a dolog megfordul. Ők sosem látják magukat elég izmosnak. Ezt természetesen nem úgy kezdődik, hogy valaki lemegy a konditerembe, és azonnal szembetalálja

magát ezzel a problémával. Ez egy hosszú, többéves céltudatos és komoly edzémunkára visszavezethető folyamat. Általában azoknál jelentkezik, akik szinte „beleszerelmesednek” ebbe a sportágba. Az adott „egyed” látva a folyamatos fejlődését, mindig többet és többet akar. Ez azonban nem így működik. Az emberi testnek vannak korlátai, amelyeket legális eszközökkel, gondolok itt a táplálék-kiegészítőre, nem lehet áttörni.

A konditermi edzések első fél évében látványos eredményeket lehet elérni, hiszen az izomzat az új és eddig ismeretlen impulzusokra reagálva hirtelen fejlődésnek indul. Ennyire látványos és gyors fejlődés azonban nem kivitelezhető minden egyes félévben (ha félévekben gondolkodunk). Ez az a pont, amikor számos fiatal a teremben lévő „nagyok” buzdítására illegális szerekhez, doppingszerekhez nyúl, amelyek eredete és összetétele ismeretlen előttük.

Nem elég, hogy az ilyen zuglaborokban elkészített teljesítményfokozók komolyan roncsojják az egészséget, a fiatalok a megfelelő étrendet, illetve orvosi háttérrel sem kapják meg mellé. A doppingszerek azonban eredményeket hoznak. Eredményeket, amelyek által a fiatalok azt képzelik, hogy a megduplázott adaggal arányosan fog növekedni izomtömegük is. Ha ezt a folyamatot több hónapig, esetleg évekig folytatják, csak idő kérdése, hogy mikor kerül „lőszer a fegyverbe”.

A teljesítményfokozó szerek használata ugyanis az orosz ruletthez hasonlítható. Nem tudni mikor és hogyan üt vissza. Ezért buzdítom mindig edzőtársaimat a tudatos és természetes módon történő izomtömeg gyarapítására.

Bódi Zoltán:

„A DUE egy motiváló intézmény”

AZ EGYESÜLETET 30. SZÜLETÉSNAJPA ALKALMÁBÓL KÜLÖNLEGES AJÁNDÉKKAL LEJÜK MEG: MINDEN HÓNAPBAN MÁS TAGJÁNAK SZEMSZÖGÉBŐL MESÉLÜNK EGY KICSIT ARRÓL, MILYEN IS VOLT EZ A HÁROM ÉVTIZED. BÓDI ZOLTÁN MA MÁR NETNYELVÉSZ, DE NEKI SEM MARADT KI NYARAIBÓL A MÉDIATÁBOR, REGGELEIBŐL A RÉM.

HOGYAN ISMERTE MEG AZ EGYESÜLETET?

Az ELTE Bölcsészettudományi karán tanultam az 1990-es évek elején, ahol találok egy fiatal, roppant invenciózus tanárral, úgy hívják, Balázs Géza. Eljártam a szemináriumaira, rabul ejtett a stílusa, a tudása. Az egyik szakmai beszélgetésünk során említette, hogy van egy egyesület, DUE-nak hívják, jöjjenek el az összejöveteleinkre. Szépen lassan otthagadtam a péntek délutáni találkozók, egyre több részfeladatot kaptam az egyesület életében.

EZ MIT JELENTETT PONTOSAN?

Részt vettem a DUE által szervezett újságíró tanfolyamokon, elég hamar oktató lettem. Bekerültem a táborokba is: hosszú évekig voltam csoportvezető, menet közben én magam is kapcsolatba kerültem az aktív médiával, a DUE-s kollégáknak köszönhetően például az akkori Magyar Rádió Reggeli csúcs című műsorában külső munkatársként dolgoztam. Rendeztünk annak idején Nemzetközi Diákújságíró Konferenciát is, ez olyan szakmai összejövetel volt, ahova meghívtunk hazai diák- és professzionális újságírókat, a svájci, német, francia társszervezetek képviselőit, és tájékoztatást adtunk egymásnak a projektjeinkről, többek között iskolaujságokról, iskolarádiókról.

FEL TUDJA IDÉZNI A LEGKEDVESEBB TÁBORI ÉLMÉNYÉT?

Hálátlan a kérdés, mert a táborok az évtizedek elmúltával egy közös, nagy, pozitív

élménycsomaggá értek össze bennem. Inkább érzéseket tudok átadni: óriási szeretet-élmény volt az, mikor leültünk a csoportunk elé műsorétekezetet tartani, és mindenkiről sugárzott, hogy egy csapat vagyunk, a mai produkcióért együtt dolgozunk. Illetve az ébresztés procedúrája – a zenei montázzsal, ami igazi művészi munka – a mostani pillanatig szól a fejemben, és ha reggel, akkor rögtön az jut eszembe. Éveken keresztül volt az ébresztőm is!

JÓ ALAP LEHET A DUE EGY FIATALNAK, AKI AZ ÚJSÁGÍRÁSSAL KACÉRKODIK?

Nyilván erőteljesen megváltoztak a mai médiaviszonyok a '90-es évekéhez képest, ennek ellenére azt gondolom, hogy a DUE egy motiváló intézmény. Arra ad lehetőséget, hogy a szakmában éppen jelenlévő személyekkel kapcsolatot teremthesen, tanulhasson az, aki akar. Így tudhatnak egymásról a diákújságírók, és ha tudnak egymásról, akkor képesek egymástól tanulni, együtt, dolgozni, fejlődni. Ez elengedhetetlen a karrierépítés során.

MIT TART EDDIGI KARRIERJE LEGNAGYOBB EREDMÉNYÉNEK?

Egyértelműen azt, hogy nyelvész lehettem, tudományos fokozatot érhettem el, és én írhattam meg Magyarországon az első olyan monográfiát, amely az internetes kommunikációs műfajokról szól. Ebben is van szerepe a DUE-nak, ugyanis itt ismertem meg Szilágyi Árpádot, aki mai

napig a legjobb barátom. Ő indított el abba az irányba, hogy foglalkozzam az internettel nyelvi szempontból is.

JELENLEG MIVEL FOGLALKOZIK?

Azon kívül, hogy a felsőoktatásban nyelvészeti tárgyakat oktatok, a Magyar Nyelvstratégiai Intézetben nyelvi tervezéssel foglalkozom. Ez egy olyan stratégiaalkotó tevékenység, amelynek a célja a magyar nyelv megtartása és a jövőbeli fejlődési irányainak meghatározása. A média nyelve egy olyan jelentős nyelvhasználati terület, aminek nagy hatása van a magyar nyelvi kultúrára. Rendkívül fontos az, hogy egy televíziós műsorban, rádiós médiatartalommal a nyelvhasználat milyen színvonalú, hiszen rengetegen olvassák, látják, hallják ezeket. Meg kell határozni azokat a követelményeket, folyamatokat, amelyek ezt mind felügyelik, hogy megtartsuk vagy talán javítsuk a szintet. És még egy elfoglaltság: Szilágyi Árpád barátommal és még néhány kollégámmal együtt rendszeresen videóbloggerünk a YouTube-on PosztmodeM nevű, a digitális világról szóló csatornánkon.

MIT TANÁCSOL A DIÁKÚJSÁGÍRÓNAK A NYELVHASZNÁLATOT ILLETŐEN?

Egy médiatartalom nyelvi színvonala nagy mértékben múlik az újságíró, az ő igényességén. Egyszerűen csak annyit mondanék: olvassanak, beszéljenek minél többet, minél változatosabb színtereken.

(Novák Henrietta)

3IN1: ÉPÍTS, JÁTSZ, PROGRAMOZZ!

BIZTOSAN TE IS SZERETSZ LEGÓZNI. VAGY LEGALÁBB LÉPTÉL RÁ EGYRE ÉS SZENTSÉGELTÉL. DE AMI MÉG BIZTOSABB, VOLT LEGALÁBB EGY OLYAN OSZTÁLYTÁRSAD, AKI HIHETETLEN DÖMPERT, VAGY CSILLAGROMBOLÓT ÉPÍTETT EZEKBŐL AZ ELEMEKBŐL. ÉS HOGY JÖNNEK IDE A ROBOTOK? BÁR A ROBOTIKA SOKAK GONDOLATAI KÖZÖTT CSAK TÁVOLI KÉPEK KÖZT SZEREPEL, DE VALÓJÁBAN A VALÓSÁGHOZ, ÉS HOZZÁNK, DIÁKOKHOZ SOKKAL KÖZELEBB ÁLLÓ TÉMÁRÓL VAN SZÓ. ERRÓL BESZÉLGETTÜNK FÜLÖP SÁMUEL 11-ES PÉCSI DIÁKKAL, AKI HETEDIKES KORA ÓTA FOGLALKOZIK LEGO-ROBOTOK PROGRAMOZÁSÁVAL.

Samu a gimnáziumban fizikát és matematikát tanul emelt óraszámában, valamint két szakkörön is foglalkozik a robotikával: egy programozószakkörön, ahol különböző szöveges kódolásokkal ismerkednek meg, valamint egy kifejezetten a LEGO EV3-okkal foglalkozó szakkörön. Ennek az a sajátossága, hogy egyszerre ötvözi a legélvezetesebb dolgokat: tudsz építeni valamit, amit utána saját kezűleg programozhatsz. A szett nevében megjelenő rövidítés pedig az evolúciót rövidíti, hiszen ezzel a csomaggal, a megépített járgányod vagy robotod nem csak mozgásra, de akár hangok kiadására is képes lesz. Ez utóbbihoz egy grafikus programozói környezetet használnak.

„Már igen korán, hetedikos koromban elkezdett érdekelni a robotika. Az általános iskolámban létezett egy szakkör, ahol idősebb diákoktól tanulhattunk a témáról. Néha haza is vihettem a robotokat, hétvégére, vagy iskolai szünetekre. Ebből nagyon sokat tanultam” – meséli Samu.

A LEGO-robotokat különösen érdekesnek tartja, mert az összeépítésük és beprogramozásuk után, nem csak egy kódsort, szöveges visszajelzést láthatunk, hanem ténylegesen az eredményét a munkának. Sokkalta látványosabb a végeredmény, de természetesen a megszerzett

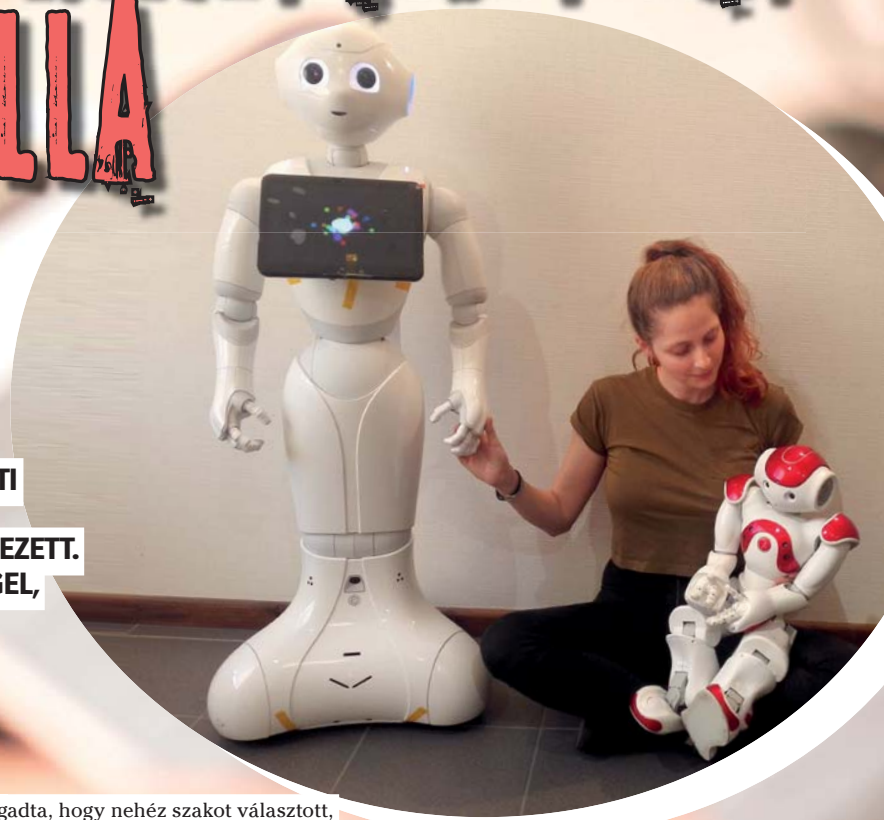
programozási tudás a későbbiekben is hasznos lehet. Hiszen ezt a LEGO típust számos informatikai-robotikai versenyen használják, ahol a diákok feladata, hogy ebből készítsenek valami formabontót, nem csak programozást, hanem az építést is beleértve. Így például, amikor a továbbtanulási terveiről kérdeztük, Samu elmondta, azért van matematika-fizika szakon, mert a jövőben is ilyen téren szeretne elhelyezkedni. Ám ez így nagyon száraznak hangzik, hobbinak mindenképpen megtartaná a robotikát, sőt, még jobb lenne, ha majd a szakmája során is fel tudná használni. Mondjuk mérnöki pályán hasznos lehet az informatikai tudás.

Bár másfajta robotokkal még nem volt alkalma dolgozni, Samu elárulta, hogy a programozószakkörön nemsokára megismerkednek majd a Raspberry programozással. „Ezek olyan számítógépek, amiket tulajdonképpen az ember ír meg. Van egy pascal programozási környezet, amiben történik maga a programozás, és ehhez kapcsolhatunk hozzá egy kijelzőt. Így tulajdonképpen készítettünk saját magunk egy számítógépet” – magyarázta Samu. A LEGO robotokkal kapcsolatban pedig ezt tette még hozzá zárásként: „A fiatalok számára ez tökéletes lehetőség arra, hogy megtanulják a programozás alapjait. Tekintettel arra, hogy ezek LEGO-ból vannak, ami ugye egy elég híres játék, tulajdonképpen játszva tanulnak, és szerintem ez a legjobb benne.”

(Springer Barnabás)

BELGIUMBAN FEJLESZT ROBOTOKAT HEFTER ESTILLA

A LEGTÖBB KISLÁNY GYEREEKKORI ÁLMA, HOGY BALERINA, KIRÁLYLÁNY VAGY DIVATTERVEZŐ LEGYEN. A 21 ÉVES BUDAPESTI LÁNYNAK A STAR WARS VOLT AZ ESTI MESE, ÉS DIVAT HELYETT INKÁBB ROBOTOKAT TERVEZETT. EZ MA SINCS MÁSKÉPP, ANNYI KÜLÖNBSSÉGGEL, HOGY MINDEZT MÁR BELGIUMBAN TESZI.

Nevében is különleges Hefter Estilla, 21 évesen robotikát hallgat a brit Plymouth Egyetemen. Neve Jókai regényéből, álma pedig – hogy robotokat tervezzen – még gyerekkorából ered. Habár nem egy műszaki szak az, ami egy fiatal lány jövőképeként először eszünkbe jutna, Estilla mégsem tartja magát fiús lánynak. Ugyanakkor már gimiben szívesebben járt robotika és csillagászat szakkörre, mint magassarkút vásárolni. Többször vett részt a First Lego League versenyen, a NATE (Nők a Tudományban Egyesület) nagykövete, prezentált már androidokról a Kutatók Éjszakáján, jelenleg pedig egy belgiumi cégnél dolgozik. Az androidok a robotok egy különös formája, hiszen a tervezők emberi alakot álmódok meg nekik. Az androidok képesek leutánozni a humanoid mozgásokat, sőt érzelmeket.

A kezdetektől fogva külföldön képzelte el a tanulmányait. Egyelőre nem is tervezi, hogy visszatérjen Magyarországra, mert „ittthon sokkal kevesebb az esélye annak, hogy egy C-3PO jöjjön szembe az utcán”. Külföldön viszont remek kilátásai vannak a diploma megszerzése után: elmondása szerint a robotika rendkívül tág tudományág, az elektronikai szférában szinte bárhol el lehet helyezkedni, akár programozóként is, hiszen a robotoknak is szüksége van egy programozott háttérre.

Sosem tagadta, hogy nehéz szakot választott, mégis könnyű szívvel ajánlja bárkinek, aki nem ellazsálni szeretné az egyetemi éveit, valamint ért a matekhoz és a fizikához. Rengeteget tanul, tavaly minden hétköznap délelőttjét az egyetemen töltötte, éjszaka pedig egy bárban melózott hajnalig. Azt is bevallotta, hogy elég erős előítéletekkel találkozik a gyengébbik nem ebben a szakmában. Az sem ritka, hogy alábecsülik a női kollegákat. Szakján 60 hallgató közül csupán 5 lány. Mindezek ellenére egy percig sem bánja, hogy vállalta a nehézségeket, sőt, a legjobb döntésének tartja ezt az életpályát. Az egyetem légkörét és a társaságot is imádja. Sok időt fektet a tanulásba, de azt csinálhatja, amiről mindig álmódott.

Estilla azt mesélte, az emberek hajlamosak azt hinni, hogy a robotika nem igényel aprólékos munkát, a valóságban azonban óriási odafigyelés kell hozzá. Egy ellenállás vagy összeköttetés elrontásakor az egész robot tönkremehet, sőt ki is éghet, ilyenkor az egész projektet előről kell kezdeni. Éppen emiatt fektetnek nagy hangsúlyt az egyetemen a gyakorlati oktatásra, hiszen az semmit sem ér, ha valaki kívülről fújja az összes képletet, viszont hozzá tud kezdeni egy áramkör összerakásához.

A robottechnológia viszonylag új, ezért sokakban félelmet ébreszthet. Estilla mégis úgy véli, nincs okunk aggódnival; a sztereotípiák alaptalanok. A robotok hasznosak, és már most behálózják az élet összes területét. A mobiljainktól kezdve, a tömegközlekedésen át, a gyógyászati eszközökig mindenhol jelen vannak. Mégsem mehetünk el szó nélkül az etikai kérdések mellett. Estilla szerint ez a téma akkor lesz igazán aktuális, ha a technológia olyan szintre ér, amit nehéz szabályozni. Ilyen például az önvezető autók esete, ami már egy létező találmány. Nincs ugyanis törvény arról, hogy ha egy baleset történik, kit terhel a felelősség: a vezetőt, a céget, aki megalkotta az autót, a programozót, esetleg magát az autót? Továbbá, ha sikerül egy kinézetben és viselkedésben teljesen emberszerű robotot megalkotni, mikortól kell majd jogokat adni neki? Kell-e egyáltalán?

(Bezzeg Hanna)

HOGYAN HASZNOSÍTIJUK ÚJRA AZ ÜVEGET ÉS A MŰANYAGOT?

LÉNYEGESEN MEGNŐTT A SZEMÉTT Mennyisége a földön az elmúlt ÉVTIZEDEKBEN. HATALMAS MÉRTÉKŰ A KÖRNYEZETSZENNYEZÉS, ÉS MÉG NINCS REÁLIS MEGOLDÁS A TÚL NAGY MENNYISÉGŰ HULLADÉKRA. AZONBAN ELKEZDŐDÖTT AZ ÚJRAHASZNOSÍTÁS FOLYAMATA, AMIVEL TALÁN HELYREBILLENTHETJÜK KÖRNYEZETÜNK NORMÁLIS MŰKÖDÉSÉT.

Vegyük példának az üveget. Kinyitod a hűtő ajtaját, és 20 befőttes üveggel találsz szembe magadat, amik tele vannak lekvárral. De ha elfogy a lekvár, mit csinálsz az üveggel? Még véletlenül sem a kommunális szemétkébe dobod, hanem elviszed a kijelölt helyekre.

MI TÖRTÉNIK AZ ÜVEGGEL?

Magyarországon egy helyre gyűjtik a színes és a fehér üveget, tehát nem kell válogatni. Több lehetőség is van az üveg leadására. Az egyik lehetőség, hogy a kihelyezett szelektív szigeteken adjuk le az üvegeket. Az utóbbi időben ezeknek jelentősen lecsökkent a száma, ugyanis sokan inkább hulladéklerakónak használják. Mivel közterületen találhatóak, nincsenek komolyabban felügyelve, így a járókelők a nem oda való hulladékokat, akár építési szemetet, bútorokat is elhelyeznek ott.

Van lehetőség nagyobb áruházakban is az üveg leadására. Ha az ember elmegy bevásárolni, egyszerűen magával viszi az újrahasznosítható üvegeket és leadja a gyűjtőhelyeken. Szerencsére nagy igény van az újrahasznosításra, így valószínűleg gyakrabban fogják elszállítani a szelektív hulladékot is.

Miután begyűjtik az üvegeket, hulladékkezelő telepekre szállítják őket, ahol vannak kialakított gyűjtőterek, itt próbálják meg eltávolítani belőlük a szennyező dolgokat,

amik például a szelektív szigeten kerültek közéjük. Ezután jelennek meg a rendszerben a partnerek, kereskedők, hasznosítók, akik felvásárolják az üvegeket. A fehér üvegből újra üveg lesz az újrahasznosítási eljárás végére. Először összetörik őket, átmennek különböző tisztítási folyamatokon, felolvasztják, majd újraöntik őket. A színes üvegeknél is van, hogy újra üveget csinálnak belőlük, de többségében a színek miatt csak összekeverik útépitési alapanyagokkal, és úgy használják fel őket. A címkét, a papírt, amit az üvegeken hagyunk, vegyszerekkel, különböző leáztatási technikákkal távolítják el.

A szállításhoz, pakoláshoz, ellenőrzéshez is rengeteg ember kell, így ezen a szakterületen is munkaerőhiány van, részben a komoly fizikai igénybevétel miatt.

Hazánkban is van üveg visszaváltásra lehetőség, sőt, még fizetnek is a betétdíjas üvegekért. Leginkább a forgalmazóknak, gyártóknak kellene ösztönöznie a vásárlóikat, hogy minél nagyobb mértékben visszaváltsák az üvegeket. A nem betétdíjas üvegekért a közszolgáltató és az állam a felelős.

MIÉRT HASZNOSÍTIJUK ÚJRA?

Felmerülhet a kérdés, ha ilyen hosszú bonyodalmas és erőforrásigényes az újrahasznosítási folyamat, miért van rá szükség? A válasz egyszerű: mert az üveg nem bomlik le. A természetben elhagyott

üvegek szilánkjai fokozottan veszélyesek, komoly sérüléseket tudnak okozni.

Ráadásul egy üveg előállításához és használatához sokkal kevésbé szennyező, mint mondjuk egy PET-palacké. Az Európai Unió elindított egy kampányt, aminek a végén az egyszerhasználatos műanyagokat teljesen betiltanák, így újra előtérbe kerülne az üveg. Sokan már csak azért nem az üveg csomagolású termékeket veszik meg, mert a műanyag még most is olcsóbb. Tehát, vagy az üvegek árcsökkentése a megoldás, vagy ki kell bővíteni a betétdíjas termékek listáját. Valószínűleg, ha teljesen eltűnik a műanyag a mindennapjainkból, akkor megváltoznak az árak, valamint az áruházak már nem csak a saját termékeiket fogják visszaváltani.

ÉS A MŰANYAG?

A szelektíven gyűjthető műanyag termékek elsősorban a csomagolások, például PET-palackok, fóliák, nem veszélyes anyagot tartalmazó kozmetikai tárolók. A legfontosabb dolog, hogy ezek a műanyagok tisztán, előblítve kerüljenek be a gyűjtőkbe, mert az egyéb anyagok rontják az újrahasznosított termékek minőségét, hiába tisztítják meg ezeket a feldolgozó üzemekben.

A műanyag a begyűjtés után kikerül a hulladékkezelő telepre, majd a válogató szalagra kerül. A műanyagok minősége is többféle, amit a színek befolyásolnak:

van „natúr” műanyag, ami átlátszó, illetve a színesek, például gyengébb minőségű műanyagnak számít a sárga és a barna színű.

Itt is figyelmesen kell válogatni, mert a műanyaggal együtt gyűjtjük a fémet. Amint megtörténik a kiválogatás, az összegyűjtött műanyagot bálázzák, majd megtisztítják és ledarálják. Ebből granulátumot készítenek, amit megolvasztanak és egy nagyon kemény előformává alakítják. Ezek úgy néznek ki, mint a kémcsövek. Ezeket felmelegítik, felfűjják, és újra PET-palackok lesznek, csak már gyengébb minőségűek. A színes PET-palackokat műanyag alapú szőnyegekhez is felhasználják. A fóliát is hasonló módszerrel hasznosítják újra.

Mivel még évtizedek sem elegendőek a műanyag lebomlásához, így kénytelenek vagyunk végigcsinálni ezt az újrahasznosítási folyamatot, pedig nem gazdaságos a PET-palackok szállítása, hiszen nagy százalékban levegő tölti ki a helyet a járművekben.

Végeredményben elmondható: a műanyag újrahasznosítása nem a legjobb módszer, mert drága, hosszadalmas és az újrahasznosított termék minősége is romlik. Viszont borzasztó hosszú idő, míg lebomlik, ezért a műanyag csomagolások végleges betiltását tervezik az EU döntéshozói.

(Bogdán Noémi)

AZ ÚJRAHASZNOSÍTÁSON AZ ELEKTRONIKA SEM FOGHAT KI

A HULLADÉKGYŰJTÉS ÉS FELDOLGOZÁS NAPJAINKBAN MÁR EGYRE TUDATOSABB AZ EMBEREK ÉLETÉBEN, OLYANNYIRA, HOGY MÁR AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN IS FELBUKKANÓ TANANYAGGÁ VÁLT, NEM CSAK A KÖZÖS FOGLALKOZÁSOKON, DE A TERMÉSZETISMERET ÓRÁK KERETEIN BELÜL IS TALÁLKOZHATUNK VELE.

Bizonyára mindannyiunkban él még az emlék, mikor először ismerkedtünk meg a papír könnyű újrahasznosítása adta lehetőséggel és vidáman alkottunk újabb és újabb dísz, illetve játékokat, saját szórakoztatásunkra, illetve iskolai feladatként. Na de mi a helyzet a fémekkel, illetve az elektronikai hulladékokkal?

NEM MINDEGY MILYEN FÉMMEL VAN DOLGUNK

Ha a fémek újrahasznosításáról, illetve feldolgozásáról beszélünk, nem árt tudnunk, hogy ez a nagy halmaz is két csoportra bontható. A közszolgáltatásban két féle minőséget különböztethetünk meg, úgymint: vashulladékok és alumíniumhulladékok. A vashulladékok alatt értjük például az ónozott konzerves dobozokat, míg az alumíniumhulladékokat többek közt a sörös dobozok képviselhetik. A vashulladékok feldolgozása jóval nehezebb, mint társainak, és az értékük sem túl nagy. Ezzel szemben az alumíniumhulladék sokkal értékesebb, nagyobb is rá a kereslet, a fémfeldolgozó ipar segítségével pedig újra sörös doboz, vagy akár alumínium tömb válhat belőle, hisz végtelenszer újrahasznosítható.

MIT TEHETÜNK EZEKEL A HULLADÉKOKKAL?

Az alumínium hulladékoknak rengeteg felhasználási formája lehet, új újtjelző táblák szülehetnek belőle, megjelennek ötvözetek formájában, csomagolóanyagként, illetve lehet belőle ismét fém. Ám nem kell rögtön az ilyen bonyolultabb kivitelezések felé tekintgetnünk, egy kis kreativitással szinte bármit készíthetünk belőle mi magunk is.

Habár egy kiürült üdítő doboz látványa nem is mozgatja meg annyira a fantáziánkat, számtalan lehetőséget rejt magában, hisz percek alatt válhat belőle csillogó ékszer, egyszerű mécses, apró sütiforma, vagy akár felpékelt virágtartó.

Ám ha nem vagyunk az alkotás hívei, illetve a gyorsabb módszereket kedveljük, vagy csak nem szeretnénk halmozni otthoni holmijainkat, a legegyszerűbb, ha rutinossá

válunk a szelektív gyűjtésben, a fémgyűjtők rendeltetésszerű és tudatos használatában. És hogy mi is kerülhet ezekbe a szemetesekbe? Szelektíven gyűjthető az alufólia, a fém zárócupakok, illetve csomagoló dobozok. Ennél fogva tehát nem dobhatjuk bele a barkácsolásból megmaradt fém anyagokat, illetve az ételmaradékkal szennyezett fém hulladékok sem számítanak szelektíven gyűjthetőnek. A fémek szelektívgyűjtésére, mára már az oktatási intézményekben is lehetőségünk van, hisz egyre több helyen elterjedt a falra szerelhető prés használata.

NA ÉS AZ ELEKTRONIKAI HULLADÉK?

Mielőtt jobban kiveséznénk a témát, nézzük csak, mi is igazából az elektronikai hulladék, más néven az e-hulladék: Ebbe a halmazba sorolhatjuk a nagy- és kisméretű háztartási gépeket, a mosógépektől egészen a porszívóig;

a telekommunikációs és IT berendezéseket, mint például alaptopunk vagy a telefonunk; és a szórakoztató elektronikai berendezéseket is, mint mondjuk a rádió. Ebből a hulladékfajtából évente több millió tonna termelődik, ezzel együtt pedig több tonna ezüst, arany, illetve réz is kárba vész. Éppen ebből a halmazból kifolyólag is érdemes többször átgondolnunk, hogy használati tárgyaink tényleg használhatatlanok e, illetve érdemes például a telefonunk javítása mellett dönteni egy új vásárlása helyett. Környezetbarátabb fogyasztók lehetünk már azáltal is, ha igyekszünk kerülni az azonos funkciókat betöltő eszközök halmozását, elvégre nincs is akkora szükségünk arra az mp3 lejátszóra, ha a telefonunkon is hallgathatjuk kedvenc zenéinket, az e-book olvasókat pedig mindig helyettesíti az igazi könyv maga. Na de mi van, ha mindenképp ki kell dobnunk szerettét digitális eszközeinket? Míg a fém hulladék esetében jóval egyszerűbb

a hulladék tárolás és feldolgozás kérdése, addig az elektronikai már nagyobb körültekintést igényel. Tudtad például, hogy a monitorok veszélyes hulladéknak számítanak? A képernyőkben található képcső már maga elektronikai sugárzást bocsájt ki, amit 1-2 kg ólom felhasználásával csökkentnek. Ebből fakadóan is károsak a környezetre nézve, hisz nem bomlanak le, a káros anyagok pedig könnyen szivárognak be a földbe, illetve a vizekbe. Ugyanez igaz az akkumulátorokra is, ugyanis ezek maró hatású savakat tartalmaznak. Veszélyes hulladéknak számít még a szárazelem, zsebtelep, a telefon akkumulátora, de még az elsőre ártatlannak tűnő spray-s dobozok is.

Az eddig említett anyagokon kívül, az elektronikai hulladékok még tartalmazhatnak olyan veszélyes összetevőket is, mint például a berillium, higany, vagy a báriumvegyületek,

hogy csak párat említsünk. Ebből kifolyólag, erre a hulladéktípusra jó, ha fokozottan figyelünk, mikor kidobásukra kerül sor. Ha a kommunális hulladékkal együtt kerül feldolgozásra, anyaguk könnyen kerülhet a levegőbe, illetve mosódhat ki. Épp ezért, a legokosabb amit tehetünk, ha ezeket átadjuk a lakossági veszélyes hulladék gyűjtéseken, vagy beszolgáltatjuk egy hulladékudvarba, vagy egy hulladékkezelő telepre. A hulladékkezelő telepeken a szemét egy mérlegházon keresztül jut be, majd különböző szekciókba kerül egy válogató soron keresztül. És hogy mi történik ezekkel a hulladékokkal? Különböző elektronikai tárgyak fémanyaga újrahasznosítható, az ólom akkumulátorokból pedig újabbak állíthatók elő. A nem hasznosítható hulladékok pedig a már említett hulladéklerakó telepre kerülnek.

(Payer Réka)

KÉSELY AJNA:

„MIKOR MEGSZÓLALT A HIMNUSZ, MINDEN KIJÖTT BELŐLEM, MERT TUDTAM, EZ AZ UTOLSÓ”

KÉSELY AJNA AZ OKTÓBERI III. NYÁRI IFJÚSÁGI OLIMPIAI JÁTEKOKON MEGMUTATTA, NEM HIÁBA Ő AZ ORSZÁG EGYIK LEGNAGYOBB ÚSZÓREMÉNYSÉGE, HISZEN 3 ARANYÉREMEL JÁRULT HOZZÁ A „YOUNGARY” CSAPAT TELJESÍTMÉNYÉHEZ. MÉG CSAK 17 ÉVES, DE MÁR 23-SZOROS IFJÚSÁGI OLIMPIAI, VILÁG-, ÉS EURÓPA-BAJNOK. A FIATAL ÚSZÓ A KÖVETKEZŐ SZEZONTÓL MÁR A FELNÖTTEK KÖZÖTT MÉRETTETHETI MEG MAGÁT A MEDENCÉBEN.

ELÉGEDETT VAGY AZ IFJÚSÁGI OLIMPIÁN NYÚJTOTT TELJESÍTMÉNYEDDEL?

Teljes mértékben elégedett vagyok. Nagyon jól sikerült ez az ifjúsági évem, beleértve az olimpiát is. Igaz, már kevésbé tudtam koncentrálni, mentálisan nehezen mentek a dolgok, tehát nem számítottam aranyra. Úgy utaztam ki Buenos Airesbe, hogy élvezem a társaságot, és azt, hogy ott lehetek, de aztán tudatosult bennem, hogy ez az utolsó ifis versenyem, ezért eldöntöttem, hogy összeszedem magamat, és megpróbálok elérni az aranyérmet.

MI A LEGMARADANDÓBB EMLÉKED AZ OLIMPIÁRÓL?

Igazából nagyon nehéz kiválasztani, mert ha az olimpiára gondolok, inkább érzések jutnak eszembe, mintsem élmények. Az eddigi 23 ifjúsági aranyamból 22-t nem tudtam megsíratni. Viszont mikor a 23-nál, a 400 méter gyorsúszás döntője után megszólalt a Himnusz, minden kijött belőlem, mert tudtam, hogy ez az utolsó. Nehéz volt leszállni a dobogó legfelső fokáról és búcsút inteni az ifjúsági versenyeknek. Szerintem ez volt a legmeghatározóbb érzés az olimpia alatt.

NEHÉZ LESZ ELENGEDNED EZEKET AZ ÉVEKET?

Persze, nyilván ez nagyon nagy változás nekem. Nehéz volt az emberektől elválni, meg attól a 3 évtől is, amit ebben a közegben töltöttem az ifjúsági európa

bajnokságotól a világbajnokságokig. Minden évben legalább 2 ilyen versenyem volt, szép emlékeket gyűjtöttem, sokat fejlődtem. A felnőtteknél kevesebb a megmérettetés, azonban hozzájuk fel kell nőnem, ők még nem az én korosztályom.

MINDENKINEK SZÜKSÉGE VAN MOTIVÁCIÓRA. TÉGED KI INSPIRÁL LEGINKÁBB?

Első sorban Egerszegi Krisztina motivál engem. Minden ott kezdődött, mikor a példaképemmé vált. Az ő hatására döntöttem el, hogy mit szeretnék elérni az úszással. Természetesen az edzőim is, Turi György és Güttler Károly, akik segítenek, támogatnak és fogják a kezemet bármi történik. És persze a szüleim, akik nélkül nem tudtam volna ezen az úton elindulni. Rengeteg fiatal sportoló, köztük úszó van, akik azért nem tudják kibontakoztatni a tehetségüket, mert a szülők nem támogatják őket, például anyagilag, vagy azzal, hogy elviszik őket az edzésekre, versenyekre. Én abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy mindez biztosítja nekem a családom, és mindenben mellettem állnak, hogy fejlődhessek.

MIKOR DÖNTÖTTED EL, HOGY KOMOLYAN SZERETNÉL FOGLALKOZNI AZ ÚSZÁSSAL?

Apukám szerette volna, ha megtanulok úszni, így 5 éves koromban beiratott egy tanfolyamra. Kb. fél évig tartott az oktatás, aztán megkérdeztek, hogy nem akarok-e

versenyszerűen úszni, mert az órákon mindig versengtem a többiekkel, mindig én akartam lenni az első. De amikor felkerültem a versenycsoportba, az első alkalommal utolsóként úsztam volna. Fogtam anyukám lábát, és azt mondtam, hogy én haza akarok menni, nem akarok utolsó lenni. Akkor azt mondta anyu, hogy legyen az a motivációm, hogy mindig jussak előrébb. Mindig is szerettem úszni, kedveltem a közeget, bár eleinte csak azért jártam, hogy a barátaimmal találkozjak, és együtt legyünk. Aztán mikor a Kőbánya Sport Clubhoz kerültem, akkor rajzolódott ki előttem azok a célok, hogy korosztályos csúcsokat döntsek meg, országos bajnok legyek, később pedig a felnőttek között is helytálljak.

A KIEMELKEDŐ EREDMÉNYEID MIATT EGYRE NAGYOBBAK AZ ELVÁRÁSOK A SZURKOLÓK RÉSZÉRŐL, VALAMINT A SAJTÓ IS TÖBB FIGYELMET SZENTEL NEKED. HOGYAN TUDSZ MEGBIRKÓZNI A NÖVEKVŐ NYOMÁSSAL, AMI RÁD NEHEZEDIK?

Ezt sokszor hallom, hogy mekkora nyomás van rajtam, hiszen már sokaknak a példaképe vagyok, de úgy gondolom, én is emberből vagyok, bármikor letérhetek erről az útról. Ha úgy gondolom, hogy abbahagyom az úszást, szerintem senkinek sem okoznék vele csalódást, nem hiszem, hogy elvárás lenne velem szemben az, hogy ússzak, mert én is besokallhatok egyszer. Természetesen, ilyen még nem történt velem, de vannak nehezebb napok, amikor megfordul a fejemben, hogy miért jöttem le edzeni. Ilyenkor különösen jól esnek a visszajelzések, hogy amit csinálok, azt jól csinálom és van eredménye ezeknek a nehéz és mégis boldog perceknek, monoton edzéseknek, a sok lemondásnak, a kudarcoknak. Ez mind együtt jár, ez a sport, ez az élsport lényege.

A RENGETEG EDZÉS, VERSENYEK, MÉDIÁS MEGJELENÉSEK Mennyire befolyásolják a tanulmányaidat? Vannak már terveid a középiskola utánra?

Jelenleg az Altisz Alapítványi Gimnáziumba járok, ahová csak sportoló fiatalok járnak. A tanárok figyelembe veszik az edzéseket, edzőtáborokat, versenyeket, tehát ha lemaradásunk van, megvárják, míg felzárkózunk, és akkor kérdeznak

ki. Én amúgy jó tanuló vagyok, ha itthon vagyok az órákon, de a fásasztó alapozáskor nehéz összeegyeztetni a kettőt. Szüleim mindig mondják, hogy két lábon kell állnom, muszáj a tanulást is csinálni, de egy idő után azt érzem, hogy valamelyik irányába dől a mérleg, nem lehet minkét helyen maximális teljesítményt nyújtani. Fontos a tanulás is, minden tőlem telhető megteszek annak érdekében, hogy az úzás mellett a tanulásból is a legtöbbet hozzam ki. Mindenképp szeretnék továbbtanulni, vannak elképzeléseim, terveim, de pontosan még nem tudtam eldönteni, hogy mit szeretnék csinálni.

TE LETTÉL IDÉN A 2. LEGJOBB IFJÚSÁGI KORÚ SPORTOLÓNÓ. Milyen érzés volt, mikor megtudtad?

Mikor kimentünk, még nem tudtam, milyen nivós esemény ez. Aztán megtudtam, hogy az európai olimpiai bizottság elnökei előtt kell beszélnem, akkor jobban izgultam, mint egy verseny előtt. A díjátadón végigfutott az agyamon, hogy te jó ég, én vagyok a második legjobb Európában, és ez nagyon jó érzéssel töltött el, plusz motivációt adott nekem.

A RENGETEG MUNKA MELLETT mikor van időd egy kis kikapcsolódásra?

Nincs túl sok szabadidőm, de a szombat és a vasárnap délutánjaim általában szabadok. Ilyenkor leginkább a családommal szeretem tölteni az időt, és igyekszem bepótolni a barátaimmal is a közös programokat. Igaz, nincsenek péntek esti szórakozásaim, de úgy érzem, nem maradok ki semmiből, hiszen egy versenyen a többszörösét szerzem vissza ezeknek az élményeknek. Ezenkívül olvasok, sorozatokat nézek, mint más fiatalok, tehát nem érzem, hogy hátrányban lennék.

Július óta blogot vezetsz. Minek a hatására kezdted el írni a bejegyzéseket és milyen témában?

Sokszor írtam magamnak, de nem mertem megosztani. Aztán egyre több embert érdekelt a véleményem, tanácsokat kértek tőlem, ezért kezdtem el ilyen jellegű bejegyzéseket írni. Rájöttem, hogy sokaknak adok ezzel erőt, köztük magamnak is, mert bármikor vissza tudom olvasni a gondolataimat, amik segíthetnek a nehéz napjaimon.

(Panulín Boglárka)

Magyarország

kulturális örökségei

HUNGARIKUMOKRÓL SZÓLÓ CIKKSOROZATUNK ELŐZŐ KÉT RÉSZÉBEN ELMONDTUK, MIK A HUNGARIKUMOK, ILLETVE BEMUTATTUK A GASZTRONÓMIÁHOZ KÖTHETŐ HUNGARIKUMOKAT. EZÜTTAL A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGEK KÖZÖTT KALAUZOLUNK EL TITEKET.

Az 1970-es években budapesti néptáncosok, koreográfusok próbáltak meg adaptálni egy táncházat. Azt vették észre, hogy a táncosok a koreográfiától nem tudnak elszakadni, és egyáltalán nem tudnak improvizálni. Emiatt Martin György és Timár Sándor olyan pedagógiai módszert (**táncház módszer**) dolgoztak ki, amellyel a felgyűjtött táncok az eredetihez hűen és élvezhetően megtanulhatók. Mindehhez hozzájárult Halmos Béla és Sebő Ferenc, akik felvállalták az autentikus népzene elsajátítását, ezzel együtt megvalósította a kialakulóban lévő táncházak zenei kíséretének alapját is. Minek köszönhető a módszer népszerűsége? Nyilvánossá tették a táncházat a laikus emberek számára is, feltételezték, hogy bárki el tudja sajátítani az egyes táncleépéseket. A táncház a magyar fiatalok identitáskereső mozgalma. Népzenei és néptáncmozgalomként indult, azonban a 80-as évekre népművészeti megmozdulássá nőtte ki magát, amelynek

köszönhetően az emberek hátat fordítottak az egyre zsúfoltabb nagyvárosoknak, és egy emberközeli világot választottak. A határon túli magyaroknál is egyre elterjedtebbé váltak a táncházak, itt – a kisebbségi léthelyzetből fakadóan – még erősebb volt a nemzeti jelleg kihangsúlyozása.

A **busójárás** egy tavaszváró, téltemető népszokás a Mohácson és környékén élő emberek farsangi alakoskodása. 2012 óta a mohácsi busójárás hungarikumnak számít, ami köszönhető a fantasztikus maszkoknak és jelmezeknek.

A magyarság **solymászati** múltja több mint ezer évre tekint vissza, hozzá tartozik a magyarságtudathoz, és végigvonult egész történelmünkön. A solymászathoz tartozik a ragadozó madarak és a természet szeretete, a vadászmadarak betanítása és felnevelése, a tradicionális solymászati felszerelések elkészítése és a hagyományok ápolása.

A **Kassai-módszer** célja a rég elfeledett harci művészetnek az újjáélesztése. A lovasíjásznak azt a szintet kell elérnie, amelyet őseink magukénak tudhattak. Vágató ló hátáról a ló sebességétől függetlenül gyors és pontos lövéseket kell leadni előre, oldalra, hátrafelé 180 fokos szöget bezárva. A nyolcvanas évek végén Kassai Lajos dolgozta ki a lovasíjászat versenyszabály-rendszerét, és a kilencvenes évek elejétől elkezdte az új sportágat terjeszteni először Magyarországon, majd Európában, az USA-ban és Kanadában.

A 19. század végén alakult ki a **matyó hímzés**, aminek főbb ismertető jelei, hogy színes, szabadrajzú és térkitöltő, amelyet lakástextileken, valamint vászon és bőr viseletükön egyaránt alkalmaznak. A sok motívum között legjellegzetesebb a matyó rózsza, a színes virágminta bútorfestésben is főszerepet kap. A karakteres matyó népviseletet ma is szívesen felöltik a különböző

helyi közösségek tagjai hagyományörző és más ünnepi rendezvényeken.

A **Budai Várnegyed** Budapest I. kerületének egyik városrésze. 1243-ban kezdték el építeni, ostromolták a mongolok, a tatárok és a törökök is. A második világháború alatt a budai Várnak még egy súlyos ostromot kellett kiállnia. 1946 kezdődött meg a vár és a polgárváros régészeti feltárása és helyreállítása. A háborúban a Budavári Palota és a Várnegyed jelentős része is elpusztult. Az épületek jelentős részét az 1960-as évek során közel eredeti formájukban újjáépítették, helyreállították, egy kisebb részét lebontották, vagy új, egyszerűbb homlokzati kialakítással visszaépítették. De nem csak a Budai Várnegyed hungarikum: Az **Andrássy út** Budapest legpatinásabb útja és nem mellékesen 2002 óta, az alatta futó Millenniumi Földalatti Vasúttal, azaz a Kisföldalattal együtt a világörökség része. A több mint két kilométeres út a belváros szívével, a Deák Ferenc teret köti össze a Hősök terével.

Az egyik leghíresebb hungarikum a **Kodály-módszer**, a névadó, Kodály Zoltán a 20. század egyik legnagyobb magyar gondolkodója volt, de a módszer megalkotója nem ő. Viszont egészen bizonyos, hogy nélküle nem született volna meg, illetve nem ebben a formában látott volna napvilágot a zenepedagógia ezen ága. A módszer nem jelent mást, mint az úgynevezett szolmizáció használatát, azaz bizonyos skálafokokhoz bizonyos szótagok hozzárendelését. És hogy a magyarságtudathoz a zene mennyire hozzátartozik, azt a Száz Tagú Cigányzenekar is jól bizonyítja. Ez a világon egyedülálló együttes 1985-ben alakult meg. Tagjai főleg cigány származású muzsikuskok, a komolyzene mellett tradicionális magyar cigánymuzsikákat is játszanak. Nevével ellentétben megalakulásakor 140 tagja volt, ma összesen 138 van.

A **halasi csipke** elkészítése nagyon aprólékos és időigényes. Hófehér, lehetőleg finom cernábal és a szinte láthatatlan tüvel csinálják,

készítésének titkát csak a beavatottak, a halasi csipkevarrók ismerik. A csipkevarrás egyedülálló technikája nemzedékről-nemzedékre száll, és e tudással a Csipkeház kiváló népi iparművészek alkotják meg cernából a csodát Kiskunhalason. Bár a technika már több mint 110 éves, a csipkék mégis minden évben új motívumokkal bővülnek, melyekben a hagyomány a jelenkor értékeivel társul. A magyar állam ajándékkaként számos nemzetközi kiválóság és előkelőség kapott halasi csipkét. Többek között magáénak tudhat ezekből az egyedülálló művészi darabokból néhányat a japán császárné, II. Erzsébet brit királynő, és George Bush volt amerikai elnök felesége is. Halasi csipkét kapott ajándékba az 1996-ban Magyarországra látogató II. János Pál pápa is.

A **tokaji borvidék** összesen 27 települést foglal magába, a terület a világ első zárt borvidéke volt. Az elmúlt ezer év alatt kialakult szőlőművelési hagyományok érintetlen, eredeti formában való továbbélése és a terület évezredes egysége indokolta, hogy a borvidéket a világörökség részévé is nyilvánítsák.

Gróf Széchenyi István szellemi hagyatékának viszont nem lehet egyetlen földrajzi, vagy intézményi helyet megjelölni. Az egész Kárpát-medencében, sőt még azon is túl fellelhetőek Széchenyi István tevékenységének, hagyatékának eredményei, bizonyítékai. Gróf Széchenyi István hatalmas és páratlan életműve nem csak a saját korában volt kiemelkedő, hanem manapság az utókor számára is igen fontos értékeket hordozó forrás. Cselekvő hazaszeretete minden magyar számára példaértékű: nem véletlenül nevezték őt a leghívebb és a legnagyobb magyarnak. Írásai, szellemi tevékenysége és megvalósult projektjei révén kezdődött a modern polgári Magyarország kiépítése.

Sok mindent megemlítettünk, de jó, ha tudod, hogy a kulturális örökségeink itt még közel sem értek véget: hungarikumnak számít a **Pannonhalmi Bencés Főapátság és természeti környezete**, a **Hortobágyi Nemzeti Park**, **Pécs ökeresztény temetője**, a **Fertő-tó**, a **herendi porcelán**, a **magyar operett**, a **kalocsai népművészet**, a **klasszikus magyar nóta**, a **tárogató**, a **Vizsolyi Biblia**, a **9-11. századi magyar íj**, a **magyar cimbalom**, a **magyar tanya**, a **magyar huszár**, a **Pálos rend** és a **Hollóházi porcelán** is.

(Tökés Bernadett)

AGRÁRMINISZTERIUM

5 érdekesség, amit nem tudtál a nemzeti büszkeségeinkről

MAGYAR KOZMETIKUMRA ESKÜSZIK JACKIE CHAN? TUDÓSAINK VALÓJÁBAN A MARSRÓL ÉRKEZETT BEVÁNDORLÓK? MAGYAR GYÓGYVÍZ KELTETTE ÚJ ÉLETRE A RÓMAI CSÁSZÁRT? MEGHÖKKENTŐ TÉNYEK, LEGENDÁK ÉS TEÓRIÁK VILÁGHÍRÚ HUNGARIKUMOKRÓL, AMELYEKRŐL VALÓSZÍNŰLEG MÉG TE SEM HALLOTTÁL.

Legélénkebb óvodás kori emlékeim egyike a **Béres Csepphez** fűződik; a családi reggelik mellé mindig elengedhetetlen C-vitamin, és persze Béres Csepp dukált. De mégis mi ez a készítmény, amely generációk életét kísérte végig és kíséri a mai napig, és ott lapul a legtöbb magyar család gyógyszeres fiókjában? A pontos biológiai megfogalmazást meghagyva az ebben nálam sokkal jártasabbaknak, konyhanyelven a Béres Csepp – akár csak a nagy testvére, a Béres Csepp Extra – az immunrendszer védelmét szolgáló természetes készítmény. Céljuk tehát nem a gyógyítás, sokkal inkább a megelőzés. Kevesen tudják, hogy dr. Béres József testvére daganatának kezelésére fejlesztette ki a cseppet – a hiányzó nyomelemek pótlása volt a cél. A betegek körében a készítmény hamar népszerű lett, a szabadsalomra viszont egészen 1976-ig várni kellett. Bérest a hatóságok kuruzslás vádjával perbe fogták, sőt, börtönbüntetéssel fenyegették, amennyiben a készítménye terjesztésre kerül.

Molnár Dánielné – vagy ha úgy tetszik, **Ilcsi néni** – neve ismerősen csenghet azok számára, akik kicsit is jártasak a magyar szépségápolásban. Az **ILCSI Szépítő Fűvek** egy 1984-ben alapított családi vállalkozás, immáron nemzeti kincseink egyike. Termékeik natúrkozmetikumok, azaz kizárólag gyógynövényeket, természetes

anyagokat tartalmaznak. Ilcsi néninek szocializmus alatt és miatt féltre kellett tennie divattervezői ambícióit. Kosmetikusnak kezdett tanulni, s hamarosan a szakma legjobbjá lett szerte Magyarországon. Erdőket-mezőket bejárva gyűjtötte össze a bőrre jótékony hatású zöltségeket, gyümölcsöket és gyógynövényeket, amelyeket turmixgéppel összezúzva a konyhájában „kutyult” össze – valóságos

fekete mágia! Olyannyira, hogy a márka egyik legkedveltebb terméke, a Fekete Szappan még Kínát is meghódította, és valaha maga Jackie Chan nesseszerében is ott lapult.

Hévíz, az élet forrása! – hirdeti a frappáns szlogen. A Balaton környéki település a gyógyulás és az egészség fellegvára, 2015 óta pedig Hungarikum. A Hévízi-tó egyedülálló képződmény, a világ legnagyobb,

Olyan személyek ők, akik munkájukkal kiemelkedőt, maradandót alkottak. Ilyen hungarikumunk **Neumann János**, a „számítógépek atyja”, akinek elvét a mai napig használják minden egyes okostelefon, laptop gyártásakor. Neumann az amerikaiak – több magyar természettudós társával együtt – egy Marsról érkezett látogatónak tartották, aki akcentussal beszél és emigránsnak álcázza magát. A feltevés logikusnak nem éppen nevezhető, de példázza a világ csodálatát a magyar tudósok iránt. Neumann igazi tehetsége azonban abban rejlik, hogy a számítástechnika mellett jóformán minden egyéb tudományághoz is profi módon értett: tanulmányozta a meteorológiát, a közgazdaságtant és a játékelméletet is. A második világháború alatt részt vett a haditechnikai fejlesztésekben: nagy szerepet vállalt az atom- és hidrogénbomba kifejlesztésében (ekkor ragadt rá a már említett marslakó jelző). Neumann valóságos zseni volt: kiválóan számolt fejben, görögül idézett történetiróktól, franciául Voltaire-től.

Ha Magyarország nagy alakjairól beszélünk, égbekiáltó bűn lenne nem megemlíteni **Puskás Ferencet**. Az Aranycsapat kapitánya 2015 óta hungarikum – nevét a világ minden táján ismerik, csodálatossal emlegetik, személyével egész Magyarországot azonosítják. Csúcsteljesítményének köszönhetően az egész világot bejárta – mindenhol hazánkat képviselve. A csodacsatárról rengeteg szóbeszéd kering: az egyik szerint egy alkalommal nagyon erősen próbált kapura rúgni egy meccsen; lövése a kapus bordáját érte, s el is törte azt. Puskás Öcsi ezután mindig a gyengébbik, bal lábát használta kapura rúgáskor. Az igazság valójában az, hogy a bal lábával sokkal jobban rúgott, mint a jobbal. Alzheimeres megbetegedése, majd 2006-os halálhíre megrázta az egész világot. Emlékeztétét méltón példázza, hogy tiszteletére még Ausztráliában is emeltek szobrot, továbbá, a Budapest Honvéd FC csapatában már soha senki nem játszhat Puskás Öcsi mezzszámában, a 10-esben.

Csupán néhány hungarikumot emeltem ki, de a gyűjtemény minden egyes darabja olyan értéket képvisel, ami egyedülálló és megismételhetetlen. **A Magyar Védőnői Szolgálat, a pécsi Zsolnay Porcelán, az Aggteleki-karszt** mind egyikei egy olyan kirakósnek, ami csak a miénk. Olyan értékek ezek, amikre mi magyarok, méltón lehetünk büszkéek. És nem csak lehetünk, hanem annak is kell lennünk! A mi feladatunk, hogy megőrizzük hírnevüket, és elterjesszük azt szerte a világban.

biológiailag aktív gyógytava. A forrás évtizedek óta vonzza látogatóit, kevesen tudnak azonban arról a római kori legendáról, amely a keletkezését övezi. A mítosz szerint Szűz Mária alkotta meg a tavat, egy dajka könyörgéseire válaszul. Az asszony egy lebévult gyermeket szeretett volna meggyógyítani. Az imája meghallgatásra talált, ugyanis a föld mélyéből feltörő forrásvíz hullámai talpra állították a kisdedet. S ha ez

önmagában nem lenne eléggé hihetetlen, a legenda szerint a felépült kisgyermek nem más volt, mint Theodosius római császár. Érthető tehát, hogy a tó népszerűsége a mai napig megkérdőjelezhetetlen: varázsa és jótékony hatása a mai napig hazánkba csalogatja turisták millióit szerte a világról.

Sokak számára meglepő lehet, hogy bizonyos emberek is hungarikumokká válhatnak.

(Bezzeg Hanna)

Nem muszáj a legdrágábbat venni!

KÖZELEG A KARÁCSONY, AZ ÜNNEPET MEGELŐZŐ HETEKBEN PEDIG VALÓSÁGOS OSTROM ÉRI A BOLTOKAT. NEM ÁRT AZONBAN, HA RÉSEN VAGYUNK: SOK KELLEMETLEN MEGLEPETÉST ELKERÜLHETÜNK, HA MEGFOGADUNK NÉHÁNY TIPPET ÉS UTÁNANÉZÜNK PÁR APRÓNAK TŰNŐ, DE FONTOS INFORMÁCIÓNAK. GION GÁBORRAL, A PÉNZÜGYMINISZTERIUM PÉNZÜGYEKÉRT FELELŐS ÁLLAMTITKÁRÁVAL BESZÉLGETTÜNK TÖBBEK KÖZÖTT KÖLTEKEZÉSRŐL, HITELRŐL, WEBSHOPOKRÓL.

A november végén esedékes Black Friday-leárazásokkal, amikor akár 50-70 százalékkal olcsóbban is beszerezhetsz egy-egy terméket, a boltokban elindul az egy hónapig tartó karácsonyi szezon. A plázák karácsonyfák és égősorok tucatjaival díszítve, hatalmas plakátokkal hirdetik: a szeretteid, barátaid megérdemlik, hogy nagy és drága, életre szóló ajándékot kapjanak tőled idén karácsonykor (is). Úgy érezhetjük, hogy már a karácsony is egy folyamatos rekord-döntésről szól. Ki állít nagyobb fát, ki vesz értékesebb ajándékot, ki díszíti fel színesebben és csillogóbban a házát, udvarát. Ám könnyen nehéz helyzetbe kerülhetsz, ha nem hallgatsz a józan eszedre.

A karácsonyi forgatag magával hozza a felfokozott érzelmi hangulatot is, amelynek hatása alatt másképp gondolkodunk, máshogyan, kevésbé körültekintően választunk ajándékot. Mi is megengedőbbek vagyunk pénztárcánkkal szemben, holott diákként különösen érdemes óvatosan gazdálkodni. „Egyrészt valóban hasznos ajándékot érdemes csak vásárolni, amivel valóban örömet szerzünk majd a szeretteinknek.” – mondta el lapunknak Gion Gábor, a Pénzügyminisztérium

pénzügyekért felelős államtitkára. „A legfontosabb a diákok esetében is, hogy ne költsékezzenek túl, maradjanak az anyagi kereteiken, lehetőségeiken belül. Nem biztos, hogy a legdrágább ajándék a legjobb választás. Gondatlan költsékezés helyett érdemes költségvetést készíteni, amellyel meg lehet tervezni a karácsonyi kiadásokat.” – ajánlotta az egyszerű és a hasznos megoldást az államtitkár.

Ha költségvetést készítesz, és felvazolod benne a rendelkezésre álló pénzügyi kereted, illetve a várható kiadásaidat (ehhez fontos, hogy legyél tisztában a megvásárolni kívánt termékek árával), sokkal nagyobb anyagi biztonsággal indulhatsz karácsonyi bevásárló körutadra. Gondolj arra is, hogy az újévben is meg kell élned valamiből!

Előfordulhat persze, hogy valaki nagyobb, drágább ajándékot szeretne vásárolni, mint amekkorát a pénztárcája megenged. Ilyenkor úgy is dönthet, hogy áruhitelt vesz fel. Ez a fogyasztói kölcsönnek azon formája, amely csak egy adott termék vásárlására használható fel. „Áruhitelt akkor lehet igényelni, ha betöltöttük a 18. életévünket.

Érdemes körültekintően megtervezni a hitelhez kapcsolódó költségeket is, amennyiben valaki a hiteligénylés mellett dönt. Tisztában kell lenni azzal, hogy milyen hosszú lesz a futamidő, vagyis mennyi idő alatt kell visszafizetni, törleszteni a felvett összeget (általában 6 és 12 hónap). Tudnunk kell, hogy rendelkezünk-e akkora havi bevétellel, hogy a részleteket fizetni tudjuk. A következő fontos szempont a THM (teljes hiteldíj mutató) kérdése. Tartsuk szem előtt, hogy nem azonos a 0%-os kamat és a 0%-os THM! Figyeljünk, hogy a reklámban, a hirdetésben melyiket jelölik meg! A legjobban akkor jár a hitelfelvevő, ha a THM értéke 0%, mert ekkor a bolt minden kapcsolódó költséget átvállal (pl. hitelbírálati, szerződési folyósítási díjak stb.) és lényegében egy ingyenes részletfizetési lehetőséget kínál számunkra.” – ismertette a pénzügyekért felelős államtitkár. *(A THM, azaz a teljes hiteldíj mutató magyarázatát lásd a keretben).*

Szót kell ejtenünk a webshopokról is, hiszen manapság a sorban állás elkerülése érdekében egyre többen inkább csak a karosszékéből választjuk ki és rendeljük meg az ajándékokat.

„Sajnos karácsony tájékán megszaporodnak a tisztességtelen szereplők az online piacokon is, ám a vásárlók az értékelések, ismerősök véleménye, vagy a média hírek segítségével ma már könnyen ki tudják szűrni a csalókat.

A másik gyakori gond, hogy nem érkezik meg időben a küldemény. A karácsonyt megelőző időszakban a webshopok is túlterheltek, hosszabbá válnak a kiszállítási idők. Vigyázzunk, hogy ne karácsony után érkezzon meg a várva várt ajándék! Legalább három hetet érdemes szánni a megrendeléstől a várható kiszállításhoz az ünnepek tájékán, persze egy jó webshop minden esetben pontosan feltünteti a várható szállítási időpontot.” – tájékoztatott Gion Gábor államtitkár.

Javasoljuk, hogy készíts képernyőfotót a kiszállítás várható dátumáról, és mentsd is el! Ez egy tuti megoldás arra, ha később

FONTOS A PÉNZÜGYI TUDATOSSÁG

Pénzügyi tudatosság címmel rendezett konferenciát a Pénziránytű Alapítvány november 16-án Budapesten. Balogh László pénzügypolitikáért felelős helyettes államtitkár elmondta, hogy az egyéni gyarapodáshoz szükséges a pénzügyi tudatosság, a tájékozottabb emberek pedig átgondoltabb döntéseket tudnak hozni. Mint Balogh László kiemelte: mindez nemzetgazdasági érdek is, hiszen a tudatosan kezelt pénzügyek javítják a családok életminőségét, az ország versenyképességét is.

A kormány tavaly elfogadta a Pénzügyi tudatosság fejlesztésének hét éves stratégiáját, amelyben első helyen szerepel a köznevelésen belül a pénzügyi oktatás megteremtése, erősítése, az első két éves cselekvési tervben cél az élményalapú oktatás létrehozása. A pénzügyi ismeretek már önálló tantárgy a szakgimnáziumokban szeptembertől. A stratégia végrehajtásához elengedhetetlen a pénzügyi ismeretek átadására képes pedagóguskar – mondta el a helyettes államtitkár.

Magyarországon a 2014/2015. tanév óta - csatlakozva a „European Money Week” és a „Global Money Week” kezdeményezéshez – a Pénz7 témahét keretében az egyes országok általános- és középiskoláiban gazdasági-pénzügyi témájú tanórákat tartanak.

A program célja, hogy **a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, gyakorlatban is használható ismeretekkel rendelkezzenek** a gazdaság és a pénzvilág működéséről. A Pénz7 illeszkedik a Kormány által 2017-ben elfogadott nemzeti pénzügyi tudatosságot előmozdító nemzeti stratégiához, segíti annak megvalósítását.

2019-ben a Pénz7 – a pénzügyi és vállalkozói tudatosság heteként – **február 25. és március 1. között** kerül megrendezésre hazánkban. A program pénzügyi témájának szervezői az Emberi Erőforrások Minisztériumának (EMMI) felkérésére a Magyar Bankszövetség (MBSZ) és a Pénziránytű Alapítvány (PA). A Pénz7 vállalkozásfejlesztési, gazdálkodási témával is kiegészült, melyben szervező partnereink a Pénzügyminisztérium (PM), az Információs és Technológiai Minisztérium (ITM) és a Junior Achievement Magyarország Alapítvány (JAM).

reklamációval kellene élne a kiszállítást végző cég ellen: így bizonyíthatod az igazad késelem esetén. Fontos továbbá tudnod, hogy 14 napon belül elállhatsz indoklás nélkül a vásárlástól. Ez azt jelenti, hogy indoklás nélkül visszaküldheted a terméket. Van ráadásul még egy jó hírünk: csak a visszapostázás költségét kell vállalnod, a vételár automatikusan visszajár, ugyanis – a szabályok alapján – a cégnek vissza kell azt utálnia a számládra.

Az államtitkár úr arra is tud egy módszert, hogyan válaszd ki a legideálisabb webshopot: „Több áru összehasonlító oldal létezik, ahol érdemes elkezdni a tájékozódást egy kiválasztott termékkel kapcsolatban. Ezek a piacon elérhető legtöbb webáruház ajánlatait gyűjtik és hasonlítják össze. Így könnyű megtalálni a számunkra legkedvezőbb ajánlatot vagy terméket.” – mondta.

(Lami Krisztofer)

Fintelligence Központ nyílt Pécssett

Újabb Fintelligence Pénzügyi Oktatási Centrum nyílt november 8-án, ezúttal a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán. A legkorszerűbb technológiával felszerelt központ nagyban segíti a pénzügyi műveltség elmélyítését, ideális helyszínt biztosít egyetemi szintű kurzusoknak, konferenciáknak, ismeretterjesztő előadásoknak és iskolás csoportok fogadásának.

A pénzügyi ismeretek terjesztését elősegítő pénzügyi labor megnyitóján Bártfai-Mager Andrea, a nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter elmondta, hogy a központ is annak a komoly munkának a gyümölcse, amellyel a lakosság pénzügyi ismereteit igyekeznek fejleszteni. Kovács Levente, a Magyar Bankszövetség főtákará arról beszélt, hogy a jövő generációi számára kiemelkedően fontos a pénzügyi tudás, kultúra és intelligencia, ezért hozták létre a miskolci és a debreceni egyetem után Pécssett a pénzügyi oktatási központot, a jövőben pedig a Budapesti Gazdasági Egyetemen, Szegeden és Kolozsváron terveznek hasonló centrumot nyitni, így egyre közelebb kerül a fiatalokhoz a pénzügyek beható ismerete.

Mi is az a THM?

A teljes hiteldíj mutató rövidítése. Százalékban adják meg. Ezt az összeget kell pluszban kifizetni a törlesztés során a hitel összegén felül. Magában foglalja a kamatot, a kezelési költséget és egyéb összegeket, amelyeket a felvett hitelösszegegen felül kell majd visszafizetni.

NE FIZESS RÁ!

HA ÉPPEEN ELFOGYOTT OTTHON A KENYÉR, VAGY NINCS KEDVED A KARÁCSONYT MEGELŐZŐ IDŐSZAKOT SORBAN ÁLLÁSSAL TÖLTENI, AKKOR ELÉG CSAK KATTINTANOD, ÉS MINDEN HÁZHoz JÖN. A NÉPSZERŰSÉGNEK ÖRVENDŐ ONLINE VÁSÁRLÁS KOMFORTOSSÁGÁNAK VAN EGY ÁRNYOLDALA IS. NEM ÁRT TISZTÁBAN LENNI AZZAL, HOGY MILYEN FIZETÉSI MÓDOK A LEGBIZTONSÁGOSABBAK AZ IGÉNYEINKHEZ.

A 21. század egyik csodája az internetes vásárlás. Manapság, amit nem lehet megvenni a neten, az nem létezik, vagy olyan értéket képvisel, amit egy általunk ismert valuta se tudna pótolni. Bár Leonardo da Vinci Mona Lisájának reprodukcióját már potom két dollárért megkaphatjuk az eBayen. Az internet segítségével a kanapénk kényelmében intézhetjük a hétfégi nagybevásárlásokat, és nem kell a plázákban tolongani a leárazások alkalmával, mert egy kattintással a miénk lehet a választott ruhadarab, ami jó esetben még méretben is passzol.

Az előnyök mellett ennek a vásárlási módnak is vannak hátulütői, ugyanúgy, mintha személyesen látogatnánk el az üzletekbe, de itt a zsebmetszők nem szikékkal dolgoznak, hanem olyan kódokkal és számsorozatokkal, amikkel könnyen megcsapolják az ember bankszámláját. Ahogyan a való életben, itt is kiküszöbölhetők ezek a helyzetek egy kis elővigyázatossággal.

Ha rendszeresen vásárolsz külföldről az interneten keresztül, akkor nem árt létrehoznod egy PayPal számlát, amit kifejezetten az elektronikus kereskedelemre fejlesztettek ki. Több előnye is van. Először is gyors vásárlást tesz lehetővé, ugyanis egy e-mail címmel és egy jelszóval működik. Másrészt a PayPal, ami korábban az eBay tulajdonában állt, garanciát vállal az online vásárlásokra. Ha nem kapod meg a terméket, amit rendeltél, akkor a vállalat segít rendezni az ügyet az értékesítővel. Olyan variáció is létezik, aminél egyáltalán nem teljesül az utalás, amíg te, mint vásárló vissza nem igazolod, hogy megkaptad az árut. Szóval a PayPal-számla jó megoldást nyújthat, akár csak a Bitcoin, ami egy digitális pénznem, amit 2008-ban dobtak piacra. A Bitcoin mára nagyon népszerű fizetési eszközzé nőtte ki magát. 1 Bitcoin több, mint 1 millió forintot ér, de ez senkit ne riasszon

vissza. Mivel a Bitcoin egy kriptovaluta, így akárhány részre szelételhetjük, ugyanis fizikai valója nincsen, és a tőrdelés csak nullákat jelent a tizedesvessző után. Ennek értelmében akár 1 forintot is fizethetünk Bitcoinnal az elfogadóhelyeken, amik száma egyre nő Magyarországon is. A Bitcoin legnagyobb előnye, hogy nem tartozik hozzá hitelkártyaszám, és sok esetben a személyazonosság elfedésére is van lehetőség a vásárlásnál.

Az online vásárlásnál általában azok a honlapok a legmegbízhatóbbak, amik mögött nagy cégek állnak. Ezekről a felületekről megrendelt termékek az esetek többségében gond nélkül vagy elenyésző komplikációval megérkeznek.

Ugyanis itt a cég vállal garanciát. A legtöbb probléma az online piacterekkel szokott lenni, ahol magánszemélyek adnak el magánszemélyeknek dolgokat. Nehéz szemmel tartani az ilyen oldalakat, de erre találták ki azt a pontozó rendszert, ahol az eladót és a vevőt is lehet értékelni, így könnyű eldönteni, hogy szóba álljunk-e az adott személlyel. A Jófogás például a biztonságosabb vásárlás érdekében létrehozott egy találkozási pontot a vásárlói számára. Az üzletben két független ember felügyeli az adás-vétel folyamatát ezzel is személyessé téve az online vásárlást. A találkozási pontot otthonosan alakították ki fotelekkel, de még öltözőfülké is van a ruhát vásárlók számára.

(Szalai Boglárka)

AZ INTERNET SEGÍT A NYELVTAN TANULÁSBAN IS

NYAKADON A TÉMAZÁRÓ HATÁRIDŐ, ÉS MÉG KI SEM NYITOTTAD A NYELVTAN FÜZETED? NETALÁN A TUDÁSOD SZERETNÉD TESZTELNI, ESETLEG PRÓBÁRA TENNÉD, MENNYIRE ÍRSZ HELYESEN? LEGYEN SZÓ MÁSSALHANGZÓ TÖRVÉNYEKRŐL, NYELVROKONSÁGRÓL VAGY MONDATELEMZÉSÉRŐL – AZ INTERNET SEGÍT.

HELYES-E ÍGY?

Azt mondják, sokat elárul az emberről az írásképe, és az, hogy mennyire ír helyesen. Való igaz, egy életrajz, vagy motivációs levél tele központozási hibákkal nem éppen a legmegnyerőbb. Ha bizonytalan vagy, kapd elő a telefonod és pötyögd be a helyesírási mta.hu címet. Az oldalon nemcsak a kérdéses szóra kereshetsz rá, hanem a Helyesírási Szabályzat legújabb kiadását is böngészgeted.

TANULJ JÁTSZVA!

Ha szükséged van egy kis extra tanulásra, lemaradtál, vagy ismételnél, akkor az okosdoboz.hu oldalt neked találták ki. A honlap tulajdonképpen egy digitális taneszköz, ahol évfolyamokra, azon belül pedig témakörökre lebontva gyakorolhatsz. Az Okosdoboz a magyar nyelvtanon túl az összes tantárgy útvesztőjében elkalauzol. Ami pedig a legjobb ebben az oldalban, az nem más, mint hogy a tananyagot

játszi könnyedséggel, feladatokon keresztül, gyakorlati úton sajátíthatod el, majd pedig le is ellenőrizheted, mi mindenre emlékszel.

ÍRJ HELYESEN!

Visszakanyarodva a helyesíráshoz, az irjhelyesen.hu remek lehetőség tesztelni, és ezáltal fejleszteni a helyesírássodat, mindezt egy játékon keresztül. A tesztben meghatározott idő alatt kell kiválasztanod a helyes megoldást, ezután pedig azonnal megtudhatod, jól választottál-e. Az oldalon a helyesírási szabályokat is megtalálhatod, sőt, hetente megjelenő tesztek kitöltésével nyomon követheted a fejlődésed. Ha igazán jó vagy, könnyedén a ranglista élére kerülhetsz!

Az online segítség az iskolai nyelvtanórákon is szerepet kaphat a Hipersuli program (www.hipersuli.hu) iskoláiban. A programmal a Telenor Magyarország arra törekszik, hogy a digitális világ segítségével innovatív és eredményesebb módszerekkel támogassa mind a fiatalokat a tanulásban, játékos készségfejlesztésben, mind pedig a pedagógusok munkáját az oktatásban.

(Bezzeg Hanna)

A PEDAGÓGIAI MÓDSZERTAN SZEREPE KIEMELKEDŐ A DIGITÁLIS OKTATÁSBAN

AZ ÉV VÉGÉIG 20-RA NŐTT A TELENOR HIPERSULI PROGRAMJÁBAN AKTÍVAN RÉSZTVEVŐ ISKOLÁK SZÁMA. A PROGRAM ELSŐDLEGES CÉLJA, HOGY A PEDAGÓGUSOKAT ÖSZTÖNZZE A DIGITÁLIS OKTATÁSI LEHETŐSÉGEK KIPRÓBÁLÁSÁRA, GYAKORLÁSÁRA ÉS TANÁROK EGYMÁS KÖZÖTTI MEGOSZTÁSÁRA.

Mára az oktatásban is megjelent az igény a digitális eszközök aktívabb használatára mind a diákok, mind a tanárok, sőt, egyre inkább a szülők oldaláról is. Sok esetben hiányos azonban a pedagógusok tudása az eszközök és a mobilinternet hatékony alkalmazásával kapcsolatban.

A Telenor által 2015-ben indított HiperSuli program ebben nyújt segítséget az iskoláknak: kapcsolatban áll a programban részt vevő intézmények kijelölt tanáraival, a *Webuni online oktatási portálon* speciális digitális

tanárképzést biztosít, valamint online tanári közösséget hozott létre a jó gyakorlatok első kézből történő megosztására.

„Szinte nem is vesszük észre, hogy „szinte nem is vesszük észre, hogy tanulunk” – írta egy diák egy felmérésben, amely az okostelefonok tanórákra és a diákokra gyakorolt hatását vizsgálta. A felmérés szerint a diákok nagyon szeretnek digitálisan tanulni. Előnyként említették, hogy munkájukra azonnali visszajelzést kapnak (pl. a dolgozatokra felkészítő feladatoknál), kevesebbet stresszelnek a tesztek előtt. Az interaktív órákon játszva tanulnak. Ráadásul

kevesebb idő alatt tudják elsajátítani az anyagot, mint papír alapú feladatokkal.

A Telenor a *hipersuli.hu* oldalon várja a digitális oktatási módszertanok megismerésére nyitott iskolák és tanárok jelentkezését. Innentől elindul az aktív kapcsolat a programot üzemeltető Telenor és a jelentkező intézmény között, melynek részeként az iskola leendő *HiperSuli* tanárainak a *Webuni* online felületén el kell sajátítaniuk a HiperSuli digitális oktatási alapismereteket.

Fagyos helyzet

DÍSZES FŐTEREK, FÉNYEK, HALÁSZLÉ, AJÁNDÉKOK - AZ ÜNNEPI KÉSZÜLŐDÉS SOK MINDENRŐL ELVONHATJA A FIGYELMÜNKET. ELFELEJTÜNK TÉLI GUMIRA CSERÉLNI, VAGY ELLENŐRIZNI AUTÓNK FÉKRENDSZERÉT, MAJD EGY HAVAS ÉJSZAKÁN, KANYARGÓS UTAKON SIETÜNK TÁVOLI ROKONAINKHOZ, ÉS MIELŐTT ÉSZBE KAPNÁNK, MÁR BE IS KÖVETKEZETT A BAJ. AZ AUTÓNK AZ ÁROKBA CSÚSZOTT, A BEJGLI PEDIG KIBORULT A DOBOZBÓL. PEDIG PÁR EGYSZERŰ LÉPÉSSSEL ÉS EGY KIS ODAFIGYELÉSSSEL KÖNNYEN MEGELŐZHETŐ A FELESLEGES FEJFÁJÁS, AZ AMÚGY IS STRESSZES KARÁCSONYI IDŐSZAKBAN. EBBEN HOFFER ZSOLT, A POLICE RALLY TEAM VERSENYZŐJE LESZ SEGÍTSÉGÜNKRE.

WINTER IS COMING

Alapvetően két dologra kell figyelni: az egyik, hogy mi magunk álljunk át, és tudatosítsuk magunkban, hogy más körülmények között vezetünk, mint az év többi részében, mivel télen jelentősen megváltoznak a tapadás- és látásviszonyok, a másik pedig az autó felkészítése. Fontos hogy téli körülményekre kidolgozott gumiabronccsal közlekedjünk, ennek az összetétele és kialakítása azt a célt szolgálja, hogy mint havas, latyakos körülmények között jól funkcionáljon, így biztonságosabb vezetést eredményezzen. Emellett érdemes páramentesíteni, az ablaktörlőket és fényberendezéseket ellenőrizni, hiszen ebben az időszakban a legfontosabb a látás és a láthatóság.

HA HULL A HÓ ÉS HÓZIK

Az első és legfontosabb, hogy tisztában legyünk a járművünkkel, kötelező meggyőződnünk az autó állapotáról. Érdemes indulás előtt csinálni egy fékpróbát, ami a jármű megindításából, majd egy hirtelen fékezésből áll, így láthatjuk, hogy reagál a jármű, elhúzó-e valamelyik irányba, megfelelő-e a tapadásunk, ez mindenképpen egy jó kontroll.

AMIKOR JOBB OTTHON MARADNI

A legrosszabb az ónos eső. Amikor minden felület csúszik, és nehezen lehet biztos tapadási felületekre számítani, ebben az esetben célszerűbb nem elindulni, és

megvárni az olvadást. Bár a téli abroncs többnyire helyt áll a téli időjárásban, összefüggő jégfelületen lehetetlen közlekedni.

NE CSAK NYOMJUK A GÁZT

Nem csak a volán mögött, gyalogosan, illetve kerékpáron, motorbiciklin is fokozottabban kell ilyenkor figyelni a környezetünkre. Számítanunk kell az oldalirányú csúszással, amit a lecsökkent tapadás okoz, és figyelniünk kell más, hóval fedett vagy lepárasodott járművekre is, és számolni azzal, hogy a másik később – vagy egyáltalán nem vesz észre minket. Ha észleljük, hogy a mellettünk lévő sofőr nem kötötte be magát, vagy másra figyel, telefonozik, ezt érdemes finoman jelezni, illetve ha közeli hozzátartozóknak

HOGYAN SEGÍTHETÜNK, HA BEKÖVETKEZIK A BAJ?

Segítségnyújtási kötelezettsége mindenkinek van, és ha látjuk, hogy olyan a helyzet, ami segítségnyújtásra szorul, legfontosabb feladatunk, hogy a járművünk vészvillogó berendezésének működtetésével a vészhelyzetet jelezzük, és próbáljunk úgy helyezkedni, hogy minket ne érjen ütközés. Ezután a helyzetet megítélve próbáljunk segíteni, illetve segítséget hívni, a sérült személyekhez vagy a járműhöz. A dugók kiszorításának egyik eszköze a problémák gyors, és rugalmas kezelése.

SZUMMA – SZUMMÁRUM

A legfontosabb, hogy egy jól felkészített járművel induljunk el, figyeljünk az autónkra, a fékberetűre, az abroncsra, az ablakmosó lapátok, a szellőzőberendezés, a fűtőberendezés megfelelő működésére, és legyen mindig elég ablakmosó folyadék az autóban. Számít, hogy ismerjük saját magunkat és a járművünket, hogy hogyan tudunk közlekedni vele. Ha elindulunk, figyeljünk a kényelemre, vegyünk le minden felesleges ruhadarabot, hiszen ez korlátozza a mozgásunkat. Számoljunk arra, hogy többen vannak az utakon, lassabban tudunk haladni, és inkább induljunk el korábban, legyünk türelmesek és toleránsak a többi sofőrrel, és figyeljünk jobban a szokásosnál. A jogosítvány megszerzése elsősorban a közlekedési szabályok és a jármű ismeretével foglalkozik, de az autónk jobb megismerésének érdekében érdemes a vezetéstechnikát fejleszteni, gyakorolni, megfelelő szakemberek segítségével. A saját járművünkhöz alkalmazkodva biztonságosabban vezethetünk.

A téli közlekedésre és baleset-megelőzésre vonatkozó tanácsainkat természetesen a teljesség igénye nélkül állítottuk össze, hisz napestig sorolhatnánk még, mi mindenre vigyázhatunk. Ha még több tanácsot vagy információt szeretnél kapni, látogasd meg a baleset-megelozes.eu oldalt!

(Molnár Blanka)

alkohol vagy esetleg tudatmódosító szerek hatása alatt akar beülni a járműbe, ezt mindenképpen akadályozzuk meg. Bár pontos adatok nincsenek, az előző évek alapján készített gyakorlati statisztikából levonható, hogy még több száz balesetre várhatunk idén télen.

Sokan nem alkalmazkodnak megfelelően a téli állapotokhoz, ezek hozzájuk magukkal azokat a helyzeteket és veszélyállapotokat, amelyek a baleseteket okozzák.

A rövidebb nappalok miatt sötétben indulunk el, sötétben érünk haza, és a világítóberendezések fényének látómezeje jelentősen kisebb, mint amit természetes fényben látunk, így az előttünk elhaladó járműveket, gyalogosokat, netán állatokat

is sokkal később vesszük észre. Itt válna fontossá az együttműködés, hogy a nem autóval közlekedők is biztosítsák saját maguk láthatóságát fényvisszaverő berendezésekkel, így megkönnyítve a sofőrök dolgát is.

GYALOGOSOK, FIGYELEM!

A legismertebb talán a fényvisszaverő mellény, de már mindenféle ruhadarabot és kiegészítőt lehet kapni fényvisszaverő csíkokkal ellátva. Ha a felsoroltak közül egyikkel sem rendelkezünk, és kénytelenek vagyunk nem kivilágított helyen az autót mellett közlekedni, mindig ügyeljünk arra, hogy a szembejövő sáv mellett helyezkedjünk el, és kapcsoljuk be a telefonunk lámpáját, hogy autósok is láthassanak bennünket.

Neked hogy esne ez?

PETI REGGEL MEGINT NEM AKART ISKOLÁBA MENNI. A HÉTEN MÁR MÁSODSZOR. AZ ANYUKÁJA MEGNÉZTE, DE NEM VOLT LÁZA. PETI VÁLTIG ÁLLÍTOTTA, HOGY FÁJ A HASA ÉS ROSSZUL VAN, ÚGYHOGY AZ ANYJA NÉMI GYANAKODÓ MÉREGETÉS UTÁN MEGENGEDTE, HOGY OTTHON MARADJON. A KISFIÚ MEGKÖNNYEBBÜLTEN CSUKTA BE A SZOBÁJA AJTAJÁT MAGA MÖGÖTT. MA LEGALÁBB NEM FOGJA DAGADT DISZNÓNAK CSÚFOLNI A HALÁSZ, MEG A BANDÁJA. AZ ÁGYRA LEHEVEREDVE VETTE ÉSZRE, HOGY MESSENGEREN JÖTT EGY ÜZENETE... SEJTETTE, KITŐL. REMEGŐ GYOMORRAL NYITOTTA MEG A CSETET.

Az iskolai zaklatás nem újkeletű dolog, a technológia és az internet térhódításának köszönhetően azonban új szintere nyílt a bántalmazásnak. A cyberbullying, azaz a virtuális térben történő zaklatás a Z-generáció jelentős hányadát érintő probléma.

(Z-generációnak nevezik az 1995 és 2010 között születetteket, akik beleszülettek a digitális technológiák világába. A Z-generációra használt másik fogalom a Marc Prensky által alkotott „digitális bennszülöttek” kifejezés.) Múlt havi cikkünkben már szóba került az UNICEF *(az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Gyermek Gyorssegélyalapja)* felmérése. Akkor arról beszéltünk, a vizsgálat alapján hogyan élik meg a diákok a virtuális zaklatást. A riasztó számokról azonban még nem esett szó: a kutatás alapján legalább tízszeresére növekedett az internetes zaklatások száma, de egyes számok tükrében 1000-2000%-os növekedés figyelhető meg az elmúlt pár évben. Amint a gyerekek elkezdik használni az internetet, azon belül is a közösségi médiát, könnyen találkozhat a jelenséggel. A cyberbullying kockázata végigkíséri őket fiatal felnőtt korukig, sőt, akár a felsőoktatási éveik végéig is eltarthat. Így az áldozatok lehetnek 10-11, de akár 21-23 évesek is. Ebben a hónapban és Kovács Dorottya rendőr főhadnagy mellett az ORFK Bűnmegelőzési Osztály kiemelt főreferense, Dr. Szabó Henrik rendőr alezredes kalauzol minket a kibertérben.

KIK ÉS MIÉRT LESZNEK ÁLDOZATOK?

Az okok ugyanazok lehetnek, mint az iskolai zaklatás esetében, erről múlt havi cikkünkben részletesen írtunk. Ha valaki védtelenebb, visszahúzódóbb, kevésbé tud kiállni magáért, mint a többiek, nehezebben

barátkozik, vagy valamivel kirí a többi gyerek közül, akkor könnyebben válhat zaklatók célpontjává a való és a virtuális világban is. Az áldozatok gyakran magukat hibáztatják a zaklatás miatt, a viselkedésüket, azokat a tulajdonságaikat, ami miatt a zaklatók kipécézték őket. Fontos tudnod: az, hogy más vagy, mint a többiek, senkit nem jogosít fel, hogy bántalmazzon, zaklasson.

GYŰLÖLJÜK VAGY SAJNÁLJUK A ZAKLATÓKAT?

A zaklatók szinte mindig sérült személyek. Gondoljunk csak bele: egy lelkiileg ép gyerek nem inzultál másokat. A bántalmazók a saját gyengeségüket akarják elfedni, ezért mások pizskálásával fitogtatják az erejüket vagy szellemi fölényüket. Ellentmondásos, hogy miközben azt igyekeznek hangsúlyozni, hogy ők átlag felettek, jobbak a másik gyereknél, ugyanakkor épp diáktársuk átlagtól eltérő tulajdonságát pécezük ki maguknak. Ezzel épp azt az érzetet erősítik az áldozatban, hogy a többségtől való eltérés bajt okoz neki.

BŰNÖSÖK, CINKOS NÉMÁK ÉS A SZEMLÉLŐK...

Alapvetően két típusú zaklatóról beszélhetünk. Az **aktív zaklatókról**, akik a bántalmazás vezéregyéniségei. Ez az egy-két ember a közösség hangadója, akiket követnek a társaik. Ők a támogatók, azaz a **passzív zaklatók**, akik maguktól és önállóan nem viselkednének így, de asszisztálnak a zaklatáshoz. Ezt három okból tesszük: vagy azért, mert ezzel ők is erősnek tűnnek, vagy azért, mert ha az áldozat mellett állnának ki, valószínűleg ők is célpontokká válnának. Vagy épp azért, mert ők maguk is mások, mint a csoport legtöbb tagja, és tartanak tőle, ha nem vesznek részt a zaklatásban, ők is áldozattá válnak. Sokszor nem értene

egyét a zaklatással, a csoport többi tagjával, érzik, hogy ez nem helyes viselkedés, ezért néha igyekeznek tompítani a sértések súlyán, és próbálnak semlegesek maradni. Előfordul, hogy a „banda” távollétében segítők kapcsolatot próbálnak teremteni az áldozattal.

Az aktív és passzív zaklatók mellett még egy fontos csoport áll a „rossz oldalon”: a **szemlélők**. Ők nincsenek benne a csapatban, de látják, mi történik, és nem tesznek semmit. Az ő indokaik hasonlóak a passzív zaklatókéhoz: tartanak az áldozattá válásuktól, esetleg érdekeltelenek társaikkal szemben. Köztük is lehetnek olyanok, akik a támadás idején nyíltan nem, de azt követően együttérzést mutatnak az áldozattal, segítően lépnek fel. De ettől még közvetve hozzájárulnak a társuk lelkének megnyomorításához, hiszen a nagy csapat, a közönség nélkül az egy-két aktív zaklató sem biztos, hogy tudna működni.

Lehetséges, hogy a kiinduló ok egy személyes konfliktus két ember között, amely növeli az adott csoporton belüli feszültséget.

DE MÉGIS MIT TEHET AZ ÁLDOZAT?

Attól függ, van-e személyes ismeretség az illetők közt. Ha nincs, csak kipécézte valaki magának az áldozatot az interneten, a zaklatottnak mindenképp meg kell szakítania a kapcsolatot a bántalmazójával, például ki kell lépnie a csetcsoportból, és le kell tiltania a zaklatóit, akár újra meg újra. Sajnos az is megtörténhet, hogy a zaklató elszánt, és újabb profilokat nyitva folytatja áldozata gyöttrését. Jellemzőbb azonban az, hogy ha nincs személyes kapcsolat zaklató és áldozat között, a zaklatás gyorsabban abbamarad.

számítógép előtt, megváltoznak a társasági és kommunikációs szokásaik. Emiatt jöhetnek jelzések a baráti, ismeretségi, iskolai körből is, hiszen ők töltik a legtöbb időt napközben az áldozattal, észrevehetik a változást.

Különbség lehet a jelekben, ha ismerős vagy ha ismeretlen zaklató áldozatává vált valaki. Ha ismerős a zaklató, akkor az ismeretségi körében változtat a szokásain a fiatal, például kevesebbet van azokban a körökben, ahol a zaklató feltűnik. „Menekül” az iskolából, kimarad a szakkörörről, új társaságot keres, vagy épp csak „nem olyan fontos” a régi.

Ismeretlen zaklató esetén jellemző, hogy az áldozat igyekszik tájékozódni a jelenségről, például cyberbullying témájú cikkeket olvas, fórumokat látogat. Ha a korábban említett viselkedésváltozásokat látja a szülő vagy a pedagógus, és a fiatal hártja a témát, érdemes lehet a böngészési előzményeket ellenőrizni, hogy kiderüljön, zaklatásról van-e szó.

DE KI FIGYEL A BAJBAJUTOTTAKRA?

Ezeket a jeleket először a barátok veszik észre. A szülőknél és a tanároknál célszerűbb a barátoktól érdeklődni, és nem közvetlenül a vélt áldozatot faggatni. Eredményes lehet az a módszer is, ha a feltehetően bántalmazott fiatal jelenlétében (de nem vele) a zaklatás témájában beszélgetést kezdeményeznek. Ilyenkor meg lehet figyelni a reakciókat, és később bekapcsolni a beszélgetésbe az áldozatot is.

HA ISMERŐS A ZAKLATÓ

Nehezebb a helyzet, ha a való életben is rendszeresen találkozik az áldozat és a zaklató, hiszen az internet csak az egyik színtere az inzultálásnak. Hiába nem tud ráírni a bántalmazó, ha a valóságban naponta sértegeti mások füle hallatára. Noha ehhez nem áll rendelkezésére az egész nap, mint a közösségi média használatánál, a megszabott iskolaidő pont elég arra, hogy az áldozat szorongjon és megalázva érezze magát.

A legveszélyesebb, amikor valójában egy ismerős zaklat, de ismeretlenül, álprofil mögé bújva, magát idegennek kiadva. Ilyenkor nem világos a kapcsolat elsőre, sőt, akár sokáig nem is derül ki, hogy ismerősről van szó.

Hogy ezekben az esetekben mit tehetsz, megtudhatod a januári DUE Tallózóból!

A felnőttek pedig csak akkor képesek orvosolni a problémát, ha tudnak róla. Bármennyire is nehéz lelki sérelmekről beszélni, különösen kamaszkorban, ebből a sebezhető helyzetből az egyetlen kiút az őszinteség és a bizalom. A másik módszer, amely működhet (bár nem minden esetben), az úgynevezett társmediáció. Ilyenkor egy közös ismerős segíthet csökkenteni a feszültséget a zaklató és az áldozat között. Ennek olyan személynek kell lennie, aki mindkét fél számára elfogadható, és nagyrészt objektíven tud közvetíteni, hogy az áldozat is bízson benne, de a zaklató is hallgasson rá. Ha eredményes a mediáció, még fennáll a veszélye, hogy a zaklatóban kialakult agresszió nem szűnik meg teljesen, csak más személyre fog irányulni. Persze van rá esély, hogy egy újabb áldozat hatékonyabban kezeli a zaklatást, de a zaklató motivációját is célszerű kezelni, hogy később ne ilyen módon vezesse le a feszültségét.

Mindig nehéz, hogy a zaklató és az áldozat higgadtan megbeszélje a köztük lévő ellentéteket, bár a végső cél a zaklató magatartásának, motivációjának megváltoztatása. A zaklatott illető fél az ellenfelétől, és a bántalmazó nem akarja elveszíteni a róla kialakított „domináns vagyok” és „én vagyok a vezér” képet a társaiban. Nem fogja feladni ezt a viselkedést, hiszen úgy érzi, azzal gyengének tűnne a többiek előtt, akik addig asszisztáltak a tetteihez. Visszás dolog, hogy az asszisztáló csoport nagy része is sokszor megkönnyebbülne, ha kiléphetne a zaklatásból. Ritkán előfordul, hogy a csoport már annyira nem tud azonosulni a zaklatóval, hogy eltávolodik tőle.

A pedagógusok és a szülők feladata a gyermek és fiatal közösségekben, hogy a zaklatót, illetve a zaklatásra hajlamos fiatalat azonosítsák (még akár az előtt, hogy a zaklatás megtörténne vagy súlyosabbra fordulna). Ez után, anélkül, hogy ő ezzel tisztában lenne, érzékenyítő programokkal folyamatosan trenírozni. Jó módszer, ha olyan feladatokba vonják be, ahol a megoldáshoz együtt kell működnie mással, eleinte például a zaklatott baráti körével, majd később az áldozattal is.

Az elnyomás, lealacsonyítás és sértegetés soha nem lehetnek természetes, vagy elfogadható cselekedetek. Legközelebb, mielőtt kigúnyolnál valakit, vagy nevetnél egy bántó megjegyzésen, gondold bele: Neked hogy esne ez?

(Pap Rebeka)

A fiatalok az egyik fél pártjára állnak, majd a hangadó illetőt követve, kiközösítik és bántalmazzák a másik fiatal társukat.

TOMBOLO CYBERBULLYING

Dr. Szabó Henrik szerint elsősorban a közösségi médiában és üzenetküldő alkalmazások használatánál tapasztalhatjuk az online zaklatás jelenségét. Leggyakrabban zárt csoportokban történik meg, ahol a gyerekek a billentyűzet mögé bújva élnek ki a kirekesztő énjüket, egymással versengve piszkálják a társukat.

Az is internetes zaklatásnak minősül, ha kellemetlen, izléstelen, kínos képeket és videókat osztanak meg az áldozatról, akár az ő közösségi média oldalán, akár a privát csoportban, hiszen ezek sértő, bántó tartalmak, amelyek gyakran sértik az áldozat jogait is. Sokszor nem is tudni biztosan, ki küldi az ártó tartalmú üzeneteket, mert az illető álprofil használ.

AZ ÁRULKODÓ JELEK

A zaklatott fiatalok különbözőképp reagálnak erre a helyzetre: magukba fordulnak, csöndesebbek lesznek, vagy épp ellenkezőleg: feszültebbek és ingerlékenyebbek, mint előtte, bár ezek más problémának is lehetnek tünetei. De mindenképp kevesebb időt töltenek a

Az önkéntesség nem csak másnak jó!

Youth Hungary konferenciát tartott december 3-án az Új Nemzedék Központ, amelyen az Új Nemzedék díjak is gazdára találtak. Akulturális programokban is bővelkedő konferencia szekcióülésein a fiatalok életében kulcskérdésnek számító témákat vitatták meg a szakemberek.

A képen balról jobbra:
Kocsisné Gál Csilla, Novák Katalin és Illés Boglárka

„Nem véletlenül rendezzük meg ezt az eseményt harmadik alkalommal, hiszen ez egy olyan találkozási pont, ahol mind az ifjúsági szervezetek, diákok, döntéshozók együtt tudnak beszélgetni, ötletelni, és nem utolsósorban megbeszélni a jó gyakorlatokat.” – mondta el megnyitójában a házigazda, dr. Vincze Géza, az Új Nemzedék Központ ügyvezetője. Hozzátette: az Új Nemzedék közösségi terek léte is azt segíti elő, hogy a fiatalok találhassanak egy olyan pontot, ahol össze tudnak kapcsolódni egymással, és közösséget tudnak alkotni.

A programon részt vett *Novák Katalin*, az EMMI család- és ifjúságügyért felelős államtitkára, aki a december ötödiki önkéntesség világnapjára hívta fel a figyelmet. Kiemelte, hogy mindenkinek szüksége van az önkéntességre, hiszen nem feltétlenül igényel anyagi ráfordítást, ugyanakkor nagyon sokat segít annak, aki kapja, és annak is, aki adja. A statisztikai adatok szerint hazánkban több mint 3,6 millióan már önkénteskedtek, és az EMMI egyik fő célja, hogy ez a szám évről évre emelkedjen.

Az önkéntes általában meghúzódik a háttérben. Ez így van rendjén, hiszen a jó cselekedet önmagáért van, nem kíván

reflektorfényt. Emellett a jó tett elismerésre méltó – e gondolat alapján adták át a konferencián a Pro Voluntarius díjakat azoknak, akik pénz, energiát és időt nem kímélve folyamatosan segítik a fiatal nemzedéket. A díjátadó *Novák Katalin*hoz csatlakozott *Illés Boglárka*, az EMMI ifjúságpolitikáért és esélyteremtésért felelős helyettes államtitkára. Pro Voluntarius díjban részesült *Miklósa Erika* operaénekes, aki számos jótékonyági koncertet adott már, és ajánlotta fel azok bevételét beteg gyerekek megsegítésére. Ebben a díjban részesült *Kocsisné Gál Csilla* is, az 1-es típusú diabéteszes gyermekek megsegítésére létrejött Szurikáta Alapítvány elnöke. Idén még *Tatai Tamás* részesült a Pro Voluntarius díjban, ő hozta létre az Alzheimer Café-t, ahol az Alzheimer betegséggel küzdők és hozzátartozói beszélgethetnek, és oszthatják meg a tapasztalataikat.

Nem csak a kiemelkedő önkénteseket díjazták a konferencián, hanem kezdeményezéseket is, amelyek a gyerekek tanulási vagy szociális képességeit javítják, fejlesztik. Közösségyszavazással választották ki az innovatív önkéntes munkát végző szervezetek közül azt, amely a fődíjat kapta:

egy millió forintot, valamint egy különleges fényáteresztő betonból készült Új Nemzedék Kockát. Előbbit az ÚNK ajánlotta fel, és a nyertes fejlesztésre költheti. A díjat a Nyár 52 nevű szervezet kapta, akik arra tették fel szabadidejüket, hogy 52 nyári programot szerveztek olyan gyerekeknek, akinek egyébként nem lett volna lehetőségük nyaralni, vagy nyári programokon részt venni.

A díjátadókat kulturális programok színesítették, *Oláh Gergő* énekes pörgette fel a hangulatot, majd az *The Anahit* hozott érdekességeket az elektronikus loop zene kedvelőinek. Természetesen a klasszikusok sem maradhattak el, így egy csellójáték *Németh Baláztól* és egy hegedűjáték *Horváth Lászlótlól*.

A délután folyamán számos előadás és fórum várt a résztvevőkre, így például a sikeres fiatal vállalkozások kulisszatitkait ismertették az érdeklődők és a szakmabeliek. A workshopokon szó volt a személyiségfejlődésről, helyet kapott a szexualitás témája, sőt a jövő közlekedése is. Az egész napos programról rengeteg ismeretet, élményt vihetett haza az, aki részt vett az Youth Hungary Új Nemzedék Konferencián.

DUE TALLÓZÓ EXKLUZÍV

Poór Csaba, az Új Nemzedék Központ kommunikációs vezetője irányítja az UNK immár 2 éve működő Digitális Immunerősítő Programját. Csaba a DUE Tallózóban elmondta, hogy céljuk a fiatalok digitális védelmének fejlesztése, a fiatalok figyelmének ráirányítása a digitális térben mindenkire leselkedő veszélyekre. Ezért többek között

116 darab hasznos jótanácsot fogalmaztak meg, amit mydip.xyz honlapon elérhet bárki. Ennek tanulmányozását mindenkinek nagyon ajánljuk! A program vezetője hozzátette: a digitális térben sincs száz százalékos védelem, de törekedni kell arra, hogy a legveszélyeztetettebbek, a fiatalok minél tudatosabban használják az online világot.

Tegyél te is az egészségedért!

AZ EMBER LEGNAGYOBB KINCSE AZ EGÉSZSÉGE. SOK VESZÉLY LESELKEDIK AZONBAN RÁNK A NÉHA ALATTOMOS MIKRORÉSZECSKÉK VILÁGÁBÓL, AMELYEK KÖNNYEN HATALMAS GALIBÁT OKOZHATNAK. SIMON GERGELLYEL, A GREENPEACE MAGYARORSZÁG REGIONÁLIS VEGYIANYAG-SZAKÉRTŐJÉVEL BONCOLGATTUK A TÖBBNYIRE KIBESZÉLETLEN TÉMÁT.

HOGYAN KERÜLHETJÜK EL, HOGY KÁROS ANYAGOK JUSSANAK A SZERVEZETÜNKBE?

Sajnos teljes, profi védelmet semmi sem biztosít. Jó megoldás azonban, ha biozöldeket, -gyümölcsöket fogyasztunk. Ezek ugyanis nem találkoztak vegyszerekkel, növényvédő szerekkel, amelyek az ételen keresztül az emberi vérbe is bejuthatnak. Próbáljuk meg kikerülni a rovarirtószerek használatát egy egyszerű szúnyoghálóval, ugyanis előbbieket károsak lehetnek a hormonháztartásunkra. Ugyanez igaz a műanyag eszközökből származó adalékanyagokra (pl. édesítők, lágyítók, amelyek a tárgyainkról a háziporral keverednek, annak 2-3 százalékát is alkotják). Próbáljuk meg lecsökkenteni a műanyag tárgyaik mennyiségét, kerüljük el a régi elektronikai cikkek felhalmozását. Ha kozmetikai szereket, tisztítószereket használunk – ami elkerülhetetlen –, próbáljunk meg olyanokat választani, amik természetes anyagokat tartalmaznak.

HA MÁR SZÓBA JÖTT A POR, TÉRJÜNK ÁT A LEVEGŐ ÁLLAPOTÁRA. MILYEN MA A LÉGSZENNYEZETTSÉGI HELYZET EURÓPÁBAN?

Sajnos igen veszélyes, mégsem kap kellő figyelmet. A kültéri és beltéri légszennyezés miatt Európában megközelítőleg 600.000 ember hal meg évente. Ez nagyjából egybeesik az alkohol- és drogfogyasztás okozta halálesetek nagyságrendjével, mégsem beszélünk róla annyit, mint utóbbiról. Ez a tendencia annak ellenére sem javul, hogy az Európai Unió tagállamoknak számos intézkedést előírtak már a levegőminőség javításának érdekében.

HOGYAN TUDUNK VÉDEKEZNI A BELTÉRI LÉGSZENNYEZÉSSEL SZEMBEN?

Számos lehetőség adott a levegő állapotának javítására. Az első és legfontosabb, hogy minden nap próbáljunk meg szellőztetni. Ha például odaég valami, azonnal frissítsük fel a levegőt. Beltérben lehetőleg ne dohányozzunk. Válasszunk mikrorészecskéket is szűrő porszívót és szintetikus légfrissítő helyett próbáljunk ki természetes megoldásokat: mondjuk csepegtessünk ki citromlevet, vegyünk egy illatosabb virágot. Fontosnak tartom kiemelni, hogy semmiképpen se fűtsünk hulladékkal, például műanyaggal. Illegális, rákkeltő hatású, és olyan egészségkárosító anyagok keletkeznek vele, amelyek a lakás és a külső környezet levegőjét is szennyezik.

NEMRÉG FELMERÜLT BUDAPEST BELVÁROSÁNAK AUTÓMENTESSÉ TÉTELE. JAVÍTANA EZ A LEVEGŐMINŐSÉGEN?

Ha megnézzük a főváros fontosabb csomópontjait (pl. Astoria, Nyugati pályaudvar), azt láthatjuk, hogy folyamatosak az autótorlódások. Ahol több főút keresztezi egymást, ott valóságos autópálya alakul ki a városon belül. Nyugat-Európában az utóbbi évtizedekben a belvárosokat, köztereket igyekeztek átadni a gyalogosoknak, kerékpárosoknak. Budapesten első körben érdemes lenne korlátozásokat bevezetni, ennek egyik lépése lehetne a régi, környezetre káros besorolású járművek azonnali kivonása a forgalomból.

Irány a mozi!

A 2018-AS ÉVBEN SEM SZENVEDHETTÜNK HIÁNYT MAGYAR FILMEK TERÉN. VOLT KÖZÖTTÜK ISMERŐSEN CSENGŐ IS, MINT A VALAMI AMERIKA 3, ÚJDONSÁGKÉNT HATÓ ROMKOM – A NYITVA, DE ÚJABB OSCAR-ESÉLYES ALKOTÁS IS: NEMES JELES LÁSZLÓ ÚJ FILMJE, A NAPSZÁLLTA. AZONBAN AZ ÉV VÉGE MÉG TARTOGAT SZÁMUNKRA EGY EGÉSZ ESTÉS VÍGJÁTÉKOT, ÉS 2019-BEN IS TÖBB VÁRÓLISTÁS FILMMELEL KÉSZÜLNEK A MAGYAR FILMGYÁRTÓK A NÉZŐKNEK.

SZILVESZTERKOR BÁRMI MEGTÖRTÉNHEK...

Idén decemberben sem maradunk szilveszteri mozifilm nélkül – bár a megszokottól eltérően egy magyar vígjáték fogja megnevetetni a közönséget. A BÜÉK című remake alapsztoriját az olasz „Teljesen idegenek” adja, de a történetet átforgalmazták a magyar körülményekhez és az eredetit felülmúlva alkották újra. A film szereposztása az utóbbi időkben egyre ismertebbé vált, tehetséges színészeket vonultat fel. A főszerepben

Lengyel Tamást, Törőcsik Franciskát, Elek Ferencet, Szávai Viktóriát, Hevér Gábort, Mészáros Bélát és Bata Évát láthatjuk.

A történet szilveszter éjszakáján játszódik. Egy 7 fős baráti társaság együtt ünnepel, és egy játékkal fűszerezi meg a bulit: egész este úgy fogják használni telefonjaikat, hogy a többiek hallhassák hívásaikat és elolvashassák bejövő üzeneteiket. Ekkor kezdődik el a hazugságok és átverések hosszú sora. Mindenkinek vannak feltve őrzött titkai, szégyellnivalója, másik élete, ismeretlen szerelme, amit nem szívesen fed fel a másik előtt. Hazudni pedig könnyebb, mint szembenézni a ténnyel. Az őszinteség nem pálya, persze csak míg le nem bukik az ember... akkor pedig fény derül az igazságra.

Egy fordulatokkal teli és poénokban gazdag vígjátékot ígér Goda Krisztina rendező, amely könnyed és rugalmas cselekményével az egész családnak egy kellemesen eltöltött másfél órát nyújt.

HÁBORÚ, SZERELEM, VESZÉLY: APRÓ MESÉK

Új történelmi alapokra épülő magyar film kerül a vászonra 2019 márciusában. Szász

APRÓ, MESEK

Attila rendező romantikus történelmi thrillere visszakísér minket a Don kanyarnál történt borzalmakhoz. A magyar nemzet sorsát nagyban meghatározó eseményt Szabó-Kimmel Tamás, Kerekes Vica és Molnár Levente játékan keresztül élhetjük újra a moziteremben.

1945-ben, hónapokkal a II. világháború után az országban káosz és bizonytalanság uralkodik. Ebből próbál előnyt kovácsolni egy szélhámos szökevény, de számításait keresztülhúzza egy váratlan szerelmi kapcsolat. A férfi azonban nem számít arra, hogy a háborúban eltűnt bajtársának felbukkanása, és szerelme múltjának megismerése az életébe is kerülhet.

Bár egyelőre a film cselekményéről keveset lehet tudni, az első előzetes már elérhető. Ennek alapján a film izgalmasnak, titokzatosnak, feszültnek és egyben érzelmesnek ígérkezik, ahol a történelmi „díszlet” mögött betekintést nyerhetünk a kor sajátosságaiba, és három egyszerű ember összefonódó sorsába.

(Panulín Boglárka)

2018. december 15-én újra elindul

Nagy Magyar Filmteszt Diákoknak

a DUE szervezésében a Filmalap támogatásával. Ez egy három fordulóból álló vetélkedősorozat, melynek első szakasza online zajlik, a legügyesebbek pedig továbbjuthatnak a későbbi fordulókra. A tesztet bárki kitöltheti, de ebben a versenyben csak a 14-20 éves kor közöttiek vesznek részt. A részletekért és a nyereményekért keresd fel a www.filmteszt.hu weboldalt!

OROSZ ISTVÁN:

„NÉHA ÚGY ÉRZEM, FELSŐBB SEGÍTSÉGET IS KAPOK AZ ALKOTÁSHOZ”

ANAMORFÓZIS. EGY KORA ÚJKORI GRAFIKAI TECHNIKA, AMELYET MA MÁR A LEGTÖBBEN ELFELEJTETEK, MÉGIS ALKOT HAZÁNKBAN EGY MŰVÉSZ, AKI MESTERE E TITOKZATOS ÁBRÁZOLÁSMÓDNAK. A RENDKÍVÜL SOKOLDALÚ, KOSSUTH-DÍJAS OROSZ ISTVÁNNAK EZ AZONBAN CSAK AZ EGYIK MŰVÉSZETI TERÜLETE: PLAKÁTTERVEZÉssel, ANIMÁCIÓVAL IS FOGLALKOZIK. A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA TAGJÁVAL BESZÉLGETTÜNK, AKIT IDÉN A NEMZET MŰVÉSZE DÍJJAL TŰNTETEK KI.

SOKSZÍNŰ MUNKÁIBAN – GRAFIKÁIN, PLAKÁTJAIN, ANIMÁCIÓIBAN – GYAKRAN HASZNÁL ÁLNEVET, PEDIG MANAPSÁG EZ IGEN RITKA. MIÉRT DÖNTÖTT AZ UTISZ NÉV MELLETT?

A nyolcvanas években a magyar kultúrában több Orosz István is jelen volt, ráadásul közülük én voltam a legfiatalabb. Volt kiváló filozófus, karmester stb. ugyanezen névvel. Egy barátom ajánlotta, hogy használjak álnevet, ő javasolta az Utiszt, amit előttem a mitikus Odüsszeusz használt. Volt egy eset, amikor én illusztráltam a filozófus Orosz István könyvborítóját, ott például különösen praktikus volt az álnév használata.

MI ÁLL A MITIKUS ÁLNÉV HÁTTERÉBEN?

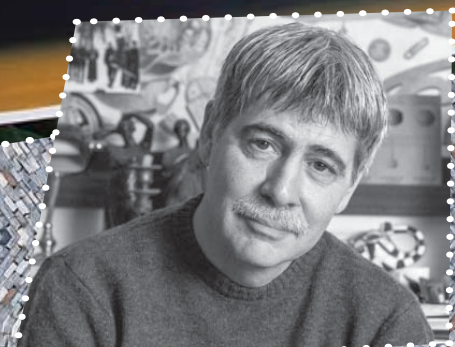
Homérosz Odüsszeiájában a főhős egy epizódban a küklpszok szigetére téved, ahol az egyik egyszemű óriás fogságába kerül. Utisznak nevezi magát, ami annyit takar: „Senkise”. Senkise, vagyis Utisz a fejezet végén csak úgy tud elmenekülni, hogy kiszúrja a szörny szemét. A plakátok is ilyen vizuális attackok a szemek ellen, de jelképes értelemben is „szemkiszűrő” hatásuk van. Autonóm grafikai munkáimban is gyakran élek az optikai illúzió eszközével, ami szintén egyfajta becsapása a szemnek.

AZ ÖN NEVÉHEZ FŰZŐDIK A RENDSZERVÁLTOZÁS EGYIK LEGIKONIKUSABB PLAKÁTJA, AMELYEN EGY SZOVJET KATONA NYAKA LÁTHATÓ, KÉSŐBB AZ EGYIK PÁRT IS FELHASZNÁLTA KAMPÁNYÁBAN. KÉSZÜL MA OLYAN PLAKÁT, AMIRE MINDANNYIAN EMLÉKEZÜNK?

A XX. században még fontos tájékoztató szerepe volt a plakátnak, 1990 után azonban ennek fokozatosan vége lett. Abban a történelmi korszakban, amikor egy hadsereg tartotta megszállva az országot, az „Eltársak, itt a vége!” felirat nyomán egy generáció sóhajthatott fel. Manapság a plakátok hatása azért is kisebb, mert az információkat a közösségi oldalakról, az internetről ismerjük meg. Az utcáról a kiállítótermekbe költöztek át a plakátok, amelyek ma már leginkább a hagyományos formai elemeket, a „plakátos gondolkodást” jelenítik meg, a tájékoztató szerepük megszűnőben van.

NAGYON GYAKRAN KÉSZÍT ANAMORFÓZIS TECHNIKÁJÚ KÉPEKET. MIBEN REJLIK EZEKNEK A KÜLÖNLEGESSÉGE?

Az anamorfózis – vagyis a „visszaváltozás” – egyfajta felismerhetetlenségig torzított vagy elrejtett kép, ábra egy másik képben, amit csak megfelelő segédeszköz – leggyakrabban egy

tűkörhenger – segítségével láthatunk meg. Olykor titkos üzeneteket vehetünk észre bennük. Elméletben és gyakorlatban is beleástam magam ebbe a technikába, szívesen foglalkozom vele.

MINDIG ELŐRE MEGTERVEZI AZ ALKOTÁS FÁZISAIT, LÉPÉSEIT VAGY SZABADON SZERKESZTI?

Nem használok sémákat, akkor túl mechanikus lenne az elkészült rajz. Azt gondolom, ez a szépsége ennek a hivatásnak: nincsenek kötöttségek. Szeretem a vázlatfüzetemet és a kezemet használni a számítógép helyett, és kezdetben erre biztattam a tanítványaimat is. Mára azonban rájöttem, hogy számukra már a komputeres tervezés, a képernyőn történő vázlatolás az egyszerűbb, olyan, mint az én generációmnak a szabadkézi rajz volt. A rajzolásban megvan az az öröm, legalábbis számomra hogy néha úgy sejtem, valamiféle felsőbb segítséget is kapok a munkám befejezéséhez.

(Lami)

Ez lesz a világ egyik legkeresettebb szakmája pár éven belül

AZT GONDOLTAD, HOGY DIPLOMA NÉLKÜL MÁR NINCS IS ESÉLYED JÓL FIZETŐ, VILÁGSZERTE ELISMERT ÁLLÁST TALÁLNI? KEVESEN TUDJÁK, HOGY HAMAROSAN KÖRÜLBELÜL FÉLMILLIÓ EMBER FOG HIÁNYOZNI A REPÜLŐGÉPIPARBÓL.

Már alig tudunk felnézni úgy az égre, hogy ne lássunk egy repülőgépet. A légitársaságok elterjedésével arányosan egyre nagyobb a munkaerőhiány a repülőgép-karbantartással foglalkozó területeken, mellyel Európa legnagyobb légitársaságához tartozó Lufthansa Technik Budapest Kft. is folyamatosan szembesül. Bizony vannak olyan szakemberek – nem is kevés –, akiket nem lehet robotokkal pótolni a jövőben sem, ilyenek a repülőgép-szerelők is. Többek között nekik köszönhető, hogy biztonságban érezheted magadat a felhők felett a több tonnás gépeken. Ők azok a titkos superhősök, akik nap mint nap azon dolgoznak, hogy szeretteink épségben elérjék úti céljukat. Felkészítik a repülőgépeket a repülésre, feltárják és javítják a hibákat, ellenőrzik és karbantartják a repülőgépeket.

A repülőgép-szerelő szakma neked való, ha jó kézügyességed, ha precíz vagy és műszaki affinitással is rendelkezel. Az sem probléma, ha nem esel kétségbe, ha útközben vissza kell tenned a bringád láncát. Ha kitartó és ügyes vagy, ebben a szakmában folyamatosan fejlődhetsz, és újabb jogosításokat szerezhetsz meg. Szeretnél világot látni? Van egy jó hírünk. Nálunk nem csak a hangárakban láthatsz majd repülőket. Kipróbálhatod, hogy milyen a Lufthansa Technik berkein belül más országokban, például Puerto Ricóban vagy Shannonban dolgozni. Persze, ha inkább a barátáiddal járnád be a világot, arra is lesz lehetőség, hiszen te is foglalhatsz majd kedvezményes repülőjegyeket a Lufthansa Technik Budapest munkatársaként.

BELEVÁGNÁL?

Érettségi után válaszd a „Repülőgép-szerelő” OKJ-s képzést a Kossuth Lajos Két Tanítási Nyelvű Műszaki Szakgimnáziumban vagy keress minket közvetlenül a job@lhtb.hu e-mail címen keresztül!

Még mindig bizonytalan vagy? Gyere el hozzánk egy bázislátogatásra, és tedd fel kérdéseidet a szakma legjobbjainak, miközben bepillantás nyerhetsz a „kulisszák mögé”, megnézheted, hogyan zajlik a világ legismertebb géptípusainak karbantartása!

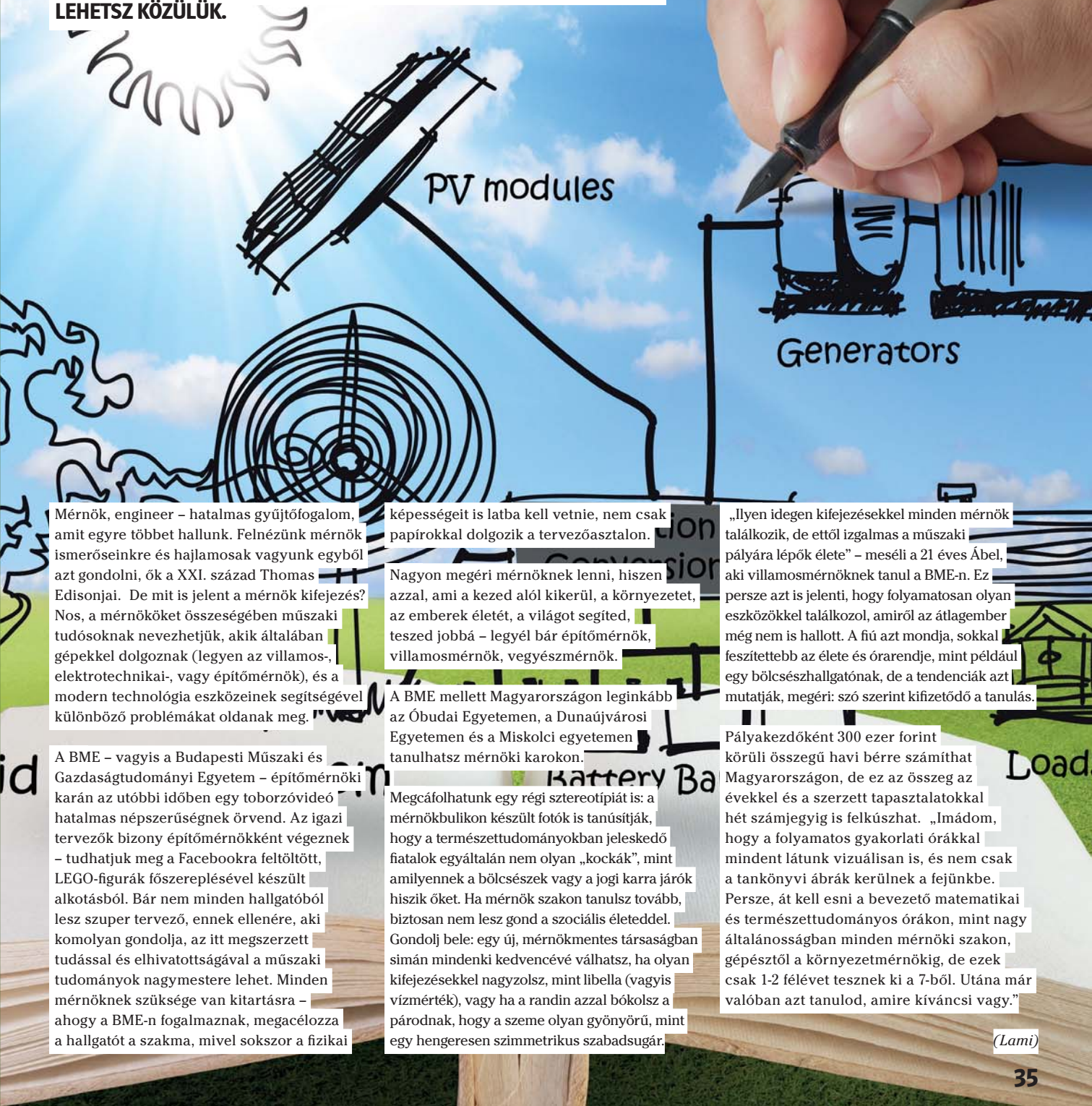
Kövess minket Facebookon:

 Lufthansa Technik Budapest

MIÉRT OLYAN MENŐK A MÉRNÖKÖK?

TISZTÁBAN VAGY A MIKROÖKONÓMIA BÖLCSÉSZPUKKASZTÓ FOGALMAIVAL? FÉL PERC ALATT SZÉTKAPOD ÉS ÖSSZERAKOD A NAGYMAMÁD RÉGI RÁDIÓJÁT ÉS KÖZBEN PONTOSAN TUDOD, MIT, MIÉRT, HOVA KELL CSATLAKOZTATNOD? A XXI. SZÁZAD ÚGY LÁTSZIK, EGYSZER INKÁBB A MÉRNÖKÖKÉ, A MŰSZAKI ZSENIKÉ, AKIK MEGANNYI TERÜLETEN KÉPESEK MINDEN NAP ÚJAT ALKOTNI. HA ÉRDEKEL A TECHNIKA ÉS A TUDOMÁNY, EGYSZER AKÁR TE IS EGY LEHETSZ KÖZÜLÜK.

Mérnök, engineer – hatalmas gyűjtőfogalom, amit egyre többet hallunk. Felnézünk mérnök ismerőseinkre és hajlamosak vagyunk egyből azt gondolni, ők a XXI. század Thomas Edisonjai. De mit is jelent a mérnök kifejezés? Nos, a mérnököket összeségében műszaki tudósoknak nevezhetjük, akik általában gépekkel dolgoznak (legyen az villamos-, elektrotechnikai-, vagy építőmérnök), és a modern technológia eszközeinek segítségével különböző problémákat oldanak meg.

A BME – vagyis a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem – építőmérnöki karán az utóbbi időben egy toborzóvideó hatalmas népszerűségnek örvend. Az igazi tervezők bizony építőmérnökként végeznek – tudhatjuk meg a Facebookra feltöltött, LEGO-figurák főszerelésével készült alkotásból. Bár nem minden hallgatóból lesz szuper tervező, ennek ellenére, aki komolyan gondolja, az itt megszerzett tudással és elhivatottságával a műszaki tudományok nagymestere lehet. Minden mérnöknek szüksége van kintartásra – ahogy a BME-n fogalmazznak, megacélozza a hallgatót a szakma, mivel sokszor a fizikai

képességeit is latba kell vetnie, nem csak papírokkal dolgozik a tervezőasztalon.

Nagyon megéri mérnöknek lenni, hiszen azzal, ami a kezed alól kikerül, a környezetet, az emberek életét, a világot segíted, teszed jobbá – legyel bár építőmérnök, villamosmérnök, vegyészmérnök.

A BME mellett Magyarországon leginkább az Óbudai Egyetemen, a Dunaújvárosi Egyetemen és a Miskolci egyetemen tanulhatsz mérnöki karokon.

Megcáfolhatunk egy régi sztereotípiát is: a mérnökbulikon készült fotók is tanúsítják, hogy a természettudományokban jeleskedő fiatalok egyáltalán nem olyan „kockák”, mint amilyenek a bölcsészek vagy a jogi karra járók hiszik őket. Ha mérnök szakon tanulsz tovább, biztosan nem lesz gond a szociális életteddel. Gondolj bele: egy új, mérnökmentes társaságban simán mindenki kedvencévé válhatsz, ha olyan kifejezésekkel nagyzolsz, mint libella (vagyis vízmérték), vagy ha a randin azzal bókolsz a párodnak, hogy a szeme olyan gyönyörű, mint egy hengeresen szimmetrikus szabadsugár.

„Ilyen idegen kifejezésekkel minden mérnök találkozik, de ettől izgalmas a műszaki pályára lépők élete” – meséli a 21 éves Ábel, aki villamosmérnöknek tanul a BME-n. Ez persze azt is jelenti, hogy folyamatosan olyan eszközökkel találkozol, amiről az átlagember még nem is hallott. A fiú azt mondja, sokkal feszítettebb az élete és órarendje, mint például egy bölcsészhallgatónak, de a tendenciák azt mutatják, megéri: szó szerint kifizetődő a tanulás.

Pályakezdőként 300 ezer forint körüli összegű havi bérre számíthat Magyarországon, de ez az összeg az évekkel és a szerzett tapasztalatokkal hét számjegyig is felkúszhat. „Imádom, hogy a folyamatos gyakorlati órákkal mindent látunk vizuálisan is, és nem csak a tankönyvi ábrák kerülnek a fejünkbe. Persze, át kell esni a bevezető matematikai és természettudományos órákon, mint nagy általánosságban minden mérnöki szakon, gépésztől a környezetmérnökig, de ezek csak 1-2 félévet tesznek ki a 7-ből. Utána már valóban azt tanulsz, amire kíváncsi vagy.”

(Lami)

Miért válaszd a Kommunikációt és média szakot?

**EBBEN A CIKKBEN GÓRCSÓ ALÁ VESSZÜK
AZ ÚJSÁGÍRÁS IRÁNT ÉRDEKLŐDŐ DIÁKOK
LEGGYAKORIBB SZAKVÁLASZTÁSÁT:
A KOMMUNIKÁCIÓ ÉS MÉDIA SZAKOT.**

Ha a média, az írás vagy híryanag-készítés érdekel, biztosan már legalább egyszer rákerestél erre a szakra. Az ország és a főváros több pontján lehet ezen a területen tanulni, ha a legismertebbeket vesszük, az Eötvös Lóránd Tudományegyetem, a Metropolitan Egyetem vagy a Kodolányi János Egyetem is várja az érdeklődőket.

Amennyiben kreatív vagy, szeretsz írni, tudsz bánni a szavakkal és érdekel minden, ami aktuális, akkor egyértelmű, hogy ez a szak neked való.

Az első két félévben a tanulók olyan alapozó tárgyakat tanulnak, mint társadalomtudományi alapismeretek, kultúra és kommunikáció és szakmai gyakorlati ismeretek. A hallgatóknak ez az első 2 félév áll rendelkezésére, hogy eldöntsék, médiatudomány, újságíró, vagy marketing specializációra szeretnének jelentkezni.

A különbség nem sok, az órák kilencven százaléka átfedi egymást, néhányuk tér csak el. Az újságíróin és a marketingen az órák kicsit gyakorlatiasabbak, míg médiatudományon inkább az elmélet dominál. Második félév végén meg kell jelölni a Neptunon, az egyetemek hivatalos adminisztrációs felületén, hogy melyikre szeretnének menni, az pedig a jegyeik és átlagaik alapján rangsorolja őket, a magasabb átlaggal rendelkező diákok pedig nagyobb eséllyel kerülnek be az általuk választott specializációra. Az alapszak végén a diák a „kommunikátor” végzettséggel lesz gazdagabb. Lehetőség van mesterszakra is jelentkezni vagy angol nyelven elvégezni a képzést.

Az elmúlt évek során elterjedt az a hangzatos jelző, hogy a médiaszak valójában „büfészak”. Elhessegetnénk minden kétkedő félelmet azzal, hogy ha tényleg érdekel

ez a tárgykör, és nem csak nyaralni jössz ide, ezenkívül nyitott szemmel jársz a kampuszon és keresed a lehetőségeket, akkor biztosan találni fogsz valamit. Igaz, ez a diploma nem olyan kézzel fogható, mint amikor valaki orvos vagy jogász lesz, de pont ez a szép benne: a szabadságérzet.

Ezzel a diplomával több ágazatban is el lehet helyezkedni, Az ember dolgozhat egy újság szerkesztőségében vagy egy kreatív médiaügynökségnél, lehet PR-os vagy közösségi média menedzser, vagy készíthet adásokat vagy szerkeszthet híreket egy tv-nél vagy rádiónál. A bölcsész tudományi képesítések közül ezzel lehet az egyik legjobban elhelyezkedni. És hogy miért? Gyakorlatilag mindenhol kell egy olyan ember, aki jól tud kommunikálni és ez a szak pontosan ezt nyújtja: felturbózott kommunikációs készséget.

(Vadász Viola)

PANNON EGYETEM
UNIVERSITY OF PANNONIA

NYÍLT NAPOK

VESZPRÉM 2019. JANUÁR 23.

NAGYKANIZSA 2019. JANUÁR 24.

KESZTHELY 2019. JANUÁR 25.

KÉPZÉSEINK

GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Értékes diploma közgazdasági, üzleti vagy menedzsment területen
– megbízható tudás, minőség

GEORGIKON KAR

Európában az első – alapítva 1797-ben
– a hazai agrár-felsőoktatás élvonalában!

MÉRNÖKI KAR

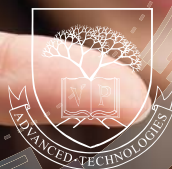
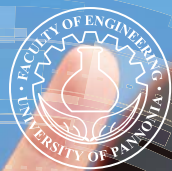
A műszaki és természettudományok nemzetközileg is elismert képzési és kutatási központja

MODERN FILOLÓGIAI ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KAR

Minőségi képzés a bölcsészet-, társadalom- és nyelvtudományok területén, valamint a tanárképzésben

MŰSZAKI INFORMATIKAI KAR

A hosszú távú szakmai karrier titka: oktatás, kutatás és projekttevékenység egy helyen

*Köztünk
a helyed!*

WWW.UNI-PANNON.HU

VESZPRÉM – KESZTHELY – NAGYKANIZSA – KŐSZEG – ZALAEGERSZEG

Mi alapján válassz egyetemet Gazdasági vagy humán szak?

SOK IZZADSÁGCSEPP GÖRDÜL LE EGY VEGZŐS ARCÁN 455 PONT MEGSZERZÉSE KÖZBEN. FODOR LILI ANNÁNAK ENNYI PONTOT KELLETT GYÚJTENIE AHHOZ, HOGY MOST KOMMUNIKÁCIÓ ÉS MÉDIATUDOMÁNYT TANULHASSON ÁLLAMILAG TÁMOGATOTT KÉPZÉSEN. Ő A HUMÁN SZAKIRÁNYT VÁLASZTotta, DE NEM VOLT KÖNNYEBB HELYZETBEN HORVÁTH NIKOLETT SEM, AKI GAZDASÁGI SZAKRA JELENTKEZETT, ITT A PONTHATÁROK AZ ORVOSI KÉPZÉSÉT IS MEGHALADHATJÁK. AZ ELSŐ BENYOMÁSOKRÓL MESÉLTEK A LÁNYOK, MINT FRISS EGYETEMISTÁK.

Nem mindenki tudja elképzelni magát orvosként, mérnökként, vegyészként. Sőt! Már évek óta a gazdasági szakok a magyarországi egyetemek legnépszerűbb alapképzései. Niki így mesélt a választásáról: „Mindig is érdeklődtem a pénzügyek iránt és úgy gondolom, hogy jól is bánok vele, ezért úgy döntöttem, hogy továbbfejlesztsem magam, hátha a végén még egy saját vállalkozás is összejön.” A Budapesti Gazdasági Egyetem Gazdálkodási Karának zalaegerszegi kihelyezett kampuszán tanul gazdálkodás- és menedzsment szakon. Az eduline.hu cikkje szerint idén több, mint 8800-an szerettek volna az egyetemek ugyanezen képzésében részesülni. Niki szerint a szak legnagyobb előnye, hogy nagyon sokrétű a tananyag, így minden gazdasági folyamatba bepillantást nyerhetnek. Bankszektor, vállalati tanácsadó, HR: csak néhány a lehetőségek közül, mely munkaterületeken elhelyezkedhetnek az ott végzett tanulók.

„A képzés magasan felülmúlja azt, amit vártam.” – mondta Niki, de Lili is hasonlóan fogalmazott meg, annak ellenére, hogy eleinte

nem tudta, mire számítson. Ő a Budapesti Corvinus Egyetemen tanul, kommunikáció- és médiatudomány szakon. „A Neptun rendszerén kívül semmilyen más hátrányt nem tudok mondani.” – mondta nevetve. Az első évben az általános társadalomtudományi ismeretekben van a hangsúly, a cél az alapok elsajátítása, a későbbiekben azonban nagyon sokféle irányt választhatnak a szak tanulói. Lili például a marketing iránt érdeklődik, szívesen elhelyezkedne egy brandnél, mint social media manager, de foglalkozna reklámfilmek tervezésével is.

Mi a közös a két szakirányban? Mind a humán, mind a gazdasági területen tevékenykedők számára fontos, hogy tudjanak csapatban dolgozni. Humán szakok esetén, kiváltképp kommunikáció- és médián, elengedhetetlen az, hogy az ember kinyilvánítsa véleményét, extrovertált legyen. Ami az előzetes tudást illeti: történelem, idegen nyelvek ismerete a legfontosabb, és természetesen a magyar nyelvtan helyes használata.

„Sajnos nem lehet kikerülni a számokat ebben a szakmában.” – mondja Niki a gazdasági szakról, mely szerinte olyan határozott embereknek való, akikben van vezetőkészség, érdeklődik a pénzügyek és a vállalatok működése iránt. Kezdetekben könnyebb azoknak a hallgatóknak, akik közgazdasági szagimnáziumból jöttek, hiszen számvitelből, közgazdaságtanból már vannak alapismereteik, de Niki megnyugtatta a „sima gimnáziumokból” érkezőket: „Nem lesztek hátrányban, mert cserébe nagyobb matektudással rendelkeztek majd.”

Mindkét lány először választott területet, mellyel szívesen foglalkozna, s csak utána szelektáltak az egyetemek között. Éppen ezért lehet nagy segítség mindenkinek, ha figyeli az egyetemek nyílt napjait, minél több helyről informálódik, és hallgatókkal beszélget, hogy a jövő közgazdászává vagy épp szociológusává válhasson!

(Novák Henrietta)

FELVÉTELI? AKKOR A PTE EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR!

GYÓGYTORNÁSZ

EGÉSZSÉGTURIZMUS
szervező

MENTŐTISZT

VÉDŐNŐ

ÁPOLÓ

DIETETIKUS

CSECSEMŐ- ÉS
KISGYERMEKNEVELŐ

SPORT
SZERVEZŐ
SZOCIÁLIS
MUNKA

EGÉSZSÉGÜGYI
ÜGYVITELSZERVEZŐ

SZÜLÉSNŐ

NÉPEGÉSZSÉGÜGYI

ellenőr

ORVOSDIAGNOSZTIKAI
LABORÁTORIUMI
ANALITIKA RADIOGRÁFIA

EGÉSZSÉG-
biztosítás

REKREÁCIÓSZERVEZÉS
ÉS EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS

PTE
ETK

felvetelizoknek.etk.pte.hu
www.etk.pte.hu

facebook.com/pteetk

info@etk.pte.hu

(72) 513-670

SZERETETTEL VÁRUNKNYÍLT napjainkon

2019. január 15. (kedd)
Pécs 10 óra
Pécs,
Vörösmarty u. 4.

2019. január 17. (csütörtök)
Kaposvár 10 óra
Kaposvár,
Szent Imre u. 14/B.

2019. január 14. (hétfő)
Zalaegerszeg 10 óra
Zalaegerszeg,
Landorhegyi út 33.

2019. január 16. (szerda)
Szombathely 10 óra
Szombathely,
Jókai u. 14.

★ KERESSÜK A MAGYAR FILMEK LEGNAGYOBB TUDORAIT! ★
NAGY MAGYAR FILMTESZT DIÁKOKNAK

TÖLTSD KI!

2018.12.15-TŐL
2019.03.31-IG

WWW.FILMTESZT.HU

RENDEZTE:

mediahálózat
due
a diákújságíró egyesület

MNF
MAGYAR NEMZETI FILMALAP ZRT.

**NAGY MAGYAR
FILMTESZT
DIÁKOKNAK 2.**